PERIODIKUM SLOVENSKEJ TECHNICKEJ UNIVERZITY V BRATISLAVE
Akademický rok 2006–2007 apríl
Ročník XIII. / XLV./
8

SPEKTRUM

2 Vzdelávanie na STU
9 Absolvent STU a prax
10 Noví docenti
10 Ocenenie prof. D. Petráša
11 Učiteľom univerzity
12 Partnerstvo pre inovácie
13 40. výročie plaveckého oddielu Slávie STU
15 Uznanie za celoživotné dielo pre prof. Uhra
15 Študentská osobnosť Slovenska

Vydáva Slovenská technická univerzita v Bratislave,
Vazovova 5, 812 43 Bratislava,
tel.: 02/57294 584, fax: 02/57294 333, e-mail: spektrum@stuba.sk

STU

SPEKTRUM 8

OBSAH

1 Kolégium rektora STU INFORMUJE
1 Vedenie STU INFORMUJE
2 Akademický senát STU INFORMUJE
2 Novozvolení prorektori STU
2 Vzdelávanie na STU
9 Absolvent STU a prax
10 Noví docenti
10 Ocenenie profesora Dušana Petráša
11 Učiteľom univerzity
12 Partnerstvo pre inovácie
13 40. výročie plaveckého oddielu Slávie STU Bratislava
15 FCHPT Uznanie za celoživotné dielo pre prof. Uhra
15 SvF Študentská osobnosť Slovenska v akademickom roku 2005/2006
15 FIIT Cisco Olymp 2007
16 FEI Na FEI STU zasadala Rada Európskej asociácie pre vzdelávanie v elektrotechnickom a informatickom inžinierstve
17 FIIT ProFIIT – finále súťaže stredoškolákov v programovaní
18 FA Konferencia UICEE o inžinierskom vzdelávaní
19 FA Veci a vecičky zo sveta značky Škoda
20 FA No way back? – Niet cesty späť?
21 JUBILANTI Prof. Ing. Jozef Jasenek, PhD., 60-ročný
22 JUBILANTI Prof. Ing. Alexander Linczényi, CSc., 75-ročný
22 JUBILANTI Doc. Ing. Ivan Bojna, PhD., 65-ročný
23 ŠTUDENTSKÉ OKIENKO Na rozhodnutie ísť študovať do zahraničia treba aj kus odvahy...

SPEKTRUM STU
Technik – revue slovenských technikov, 9 ročníkov – 1940-1949;
Technika – závodný časopis SVŠT, 9 ročníkov – 1958-1967;
Technika – revue SVŠT, 2 ročníky – 1968-1970;
Technika – spravodajca SVŠT, 8 ročníkov – 1982-1990;
Informácie STU, 5 ročníkov – 1990-1994

Šéfredaktor: Dušan Petráš
Zodpovedná redaktorka: Iva Šajbidorová
Grafická koncepcia: Matúš Lelovský, Juraj Blaško
Grafická úprava: Ivan Páleník
Redakčná rada: Pavel Čičák, Kvetoslava Ferková, Maroš Finka, Martin Halaj, Miroslav Hutňan, Gabriel Juhás, Valéria Kocianová, Ivan Páleník, Dušan Petráš, Milan Petráš (predseda), Tatiana Sikorová, Eva Troščáková.
Tlač: Vydavateľstvo STU, Bratislava.
Registrácia: MK SR 1334/95. TS: 09. ISSN 1336-2593.
Nepredajné. Uzávierka čísla: 10. apríla 2007.
Za obsah dodaného príspevku zodpovedá jeho autor. Redakcia nemusí súhlasiť so všetkými publikovanými názormi.

Kolégium rektora STU INFORMUJE

Kolégium rektora STU sa stretlo 26. marca 2007 na výjazdnom rokovaní v učebno-výcvikovom zariadení Stavebnej fakulty STU v Kočovciach. Témy rokovania boli:

Rozpočet STU na rok 2007 – časť: dotácia z MŠ SR. Kvestorka STU detailne informovala o jednotlivých kapitolách dotácie z MŠ SR. Nápočet dotácie z ministerstva bol urobený podľa počtu študentov na STU k 14. 1. 2007. Metodika rozpočítania dotácie na súčasti STU bola rovnaká ako v minulom roku. Pre univerzitu najhoršie dopadla kapitola tovary a služby, v ktorej došlo k poklesu dotačných prostriedkov o 13 % oproti roku 2006.

Výročná správa STU za rok 2006. Prorektor D. Petráš predložil na prerokovanie záverečnú verziu výročnej správy. Správa bola predtým rozoslaná elektronicky na pripomienkovanie dekanom fakúlt a členom vedenia STU. Všetky pripomienky, ktoré prišli, sú do nej zapracované. V rámci diskusie bolo navrhnuté predkladať v budúcnosti kratšiu správu a okrem slovenskej aj v anglickej mutácii.

Harmonogram a osnova Dlhodobého zámeru rozvoja STU na roky 2007 – 2011. Kolégium rektora STU prerokovalo tento zásadný koncepčný materiál pre najbližšiu budúcnosť našej univerzity. Na jeho základe máme povinnosť vypracovať aktualizáciu dlhodobého zámeru rozvoja STU na rok 2007. Táto povinnosť nám vyplýva zo zákona.

Informácia o počte absolventov na STU. Prorektor pre vzdelávanie na STU J. Kalužný predložil písomný materiál, ktorý obsahuje prehľad počtu absolventov vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia za roky 2005 a 2006 v členení po fakultách STU. Na porovnanie bol v materiáli okrem počtu absolventov uvedený aj počet študentov zapísaných na jednotlivé formy vysokoškolského štúdia. Predkladateľ upriamil pozornosť na vysoký úbytok študentov v bakalárskom štúdiu, kde priemer na STU dosahuje viac ako 50 %. Diskusia sa týkala najmä kvality vzdelávania, z ktorej vyplynulo, že výška dotácie z MŠ SR by sa nemala určovať len podľa počtu študentov. Tento počet by mal byť násobený váhovými koeficientmi, ktorých veľkosť by mala rásť smerom od bakalárskeho k doktorandskému štúdiu.

Kontrola stavu významných projektov na fakultách STU. V rámci tohto bodu si členovia KR STU vypočuli prezentácie dekanov FEI a SvF STU o stave implementácie AIS na týchto fakultách. Prerokované bolo aj personálne, materiálne a organizačné zabezpečenie v oblasti Bezpečnostného projektu STU na FIIT a MTF STU. Tento projekt súvisí s ochranou osobných údajov študentov a zamestnancov fakúlt STU, čo ukladá príslušný zákon. V súčasnosti sa uskutočnili kontroly odstránenia nedostatkov zistených v minulom roku. Na pracoviskách STU bol vykonaný audit dátových sietí. Dekani FA a SjF STU referovali o realizácii odporúčaní tohto auditu na fakultách a o opatreniach plánovaných v tejto súvislosti na rok 2007, vrátane ich finančného zabezpečenia.

Príprava STU na rozvoj spolupráce vo vede a technike a na čerpanie štrukturálnych fondov. Prorektor R. Redhammer predložil na rokovanie písomný materiál a uviedol všetky okolnosti týkajúce sa možností čerpania financií zo štrukturálnych fondov EÚ na veľké projekty vedy a výskumu STU. Na základnú infraštruktúru, žiaľ, z týchto fondov prostriedky nemôžeme dostať, pretože Bratislava je z tohto čerpania vylúčená. Prorektor uviedol reálne možnosti univerzity v súvislosti s možnými partnermi a lokalitami, ktoré sú k dispozícii na budovanie vedeckých technologických parkov alebo technických inovačných centier, a spomenul aj príklady úspešného čerpania prostriedkov, napríklad v Brne. Ide o veľké projekty a partnermi sú pre nás VÚC a mesto Bratislava, s ktorými treba začať čo najskôr rokovať.

Ing. Pavel Timár, PhD.
vedúci úradu rektora

Vedenie STU INFORMUJE

Rokovania vedenia STU sa uskutočnili 12. a 26. marca 2007. Vedenie sa na nich zaoberalo nasledujúcimi témami:

Archív STU – správa o činnosti za rok 2006. Vedúca Archívu STU Mgr. T. Sikorová informovala vedenie o činnosti archívu a jeho postavení medzi archívmi v SR. Na tomto pracovisku ročne vybavia približne 700 žiadostí občanov o rôzne dokumenty, výpisy a potvrdenia. Uviedla aj publikačnú činnosť Archívu STU a opatrenia, ktoré sa podarilo urobiť v súvislosti s ochranou dokumentov nachádzajúcich sa v našom archíve. Mgr. Sikorová podporila možnosť zavedenia automatizovaného systému registratúry na STU.

Mobility študentov na STU. Prorektor D. Petráš predložil písomný materiál, ktorý obsahoval prehľad študentských mobilít na STU za posledných 10 rokov, ako aj analýzu súčasného stavu s odporúčaniami do budúcnosti. Konštatoval, že počet našich študentov, ktorí vycestovali do zahraničia, je podstatne vyšší ako počet zahraničných študentov, ktorí študovali na STU. Príčinu vidí v zlej propagácii možností štúdia na univerzite – na web stránke STU nie sú informácie v angličtine o možnostiach a podmienkach štúdia u nás.

Ľudské zdroje na STU v roku 2006. Prof. V. Molnár predložil písomný materiál, ktorý bilancuje ľudské zdroje na STU za rok 2006 na základe informácií z AIS. Stručne z jeho obsahu: nie je vyjasnená efektívnosť študijných programov z hľadiska ľudských zdrojov, často nie sú v súlade vytvorené a obsadené funkčné miesta na fakultách, štruktúra zamestnancov na STU je vyrovnaná, ale existuje ešte stále vysoký počet nepedagogických pracovníkov na fakultách (45 %), priemerný vek zamestnancov ukazuje na absenciu strednej generácie (40-ročných) prakticky vo všetkých kategóriách, pretrvávajúci problém duplicitných pracovísk, najmä v oblasti výučby matematiky, fyziky, jazykov a telesnej výchovy.

Campusové softvérové licencie na STU. Vedenie STU prerokovalo písomný materiál, ktorý obsahuje prehľad softvérových licencií používaných na STU a poplatkov za ne. Najnovšie pribudla univerzitná licencia softvéru MATLAB a začínajú sa zbierať podklady týkajúce sa nákupu univerzitnej licencie softvéru Mathematica (záujem o tento softvér na fakultách, počet licencií, cenové úrovne). Na základe získaných výsledkov bude vedenie STU hľadať možnosti financovania.

Univerzitný technologický inkubátor na STU. Prorektor R. Redhammer pripravil

pre vedenie STU informáciu o stave v UTI. Inkubovaných je 14 firiem a 4 komerčné firmy (obsadenosť je 82 %). Informoval aj o aktivitách a poslaní UTI, o podmienkach prijatia do inkubátora a balíku poradenských služieb, ktoré UTI poskytuje. Spomenul aj workshopy, semináre, konferencie a projekty, ktoré realizuje. Významnú zložku financovania UTI tvoria projekty ESF.

Ing. Pavel Timár, PhD.
vedúci úradu rektora

Akademický senát STU INFORMUJE

Na zasadaní Akademického senátu STU 2. 4. 2007 prebehli doplňujúce voľby prorektorov a dvoch členov vedeckej rady. Členovia AS STU do funkcií prorektorov schválili prof. Ing. arch. Maroša Finku, PhD., a prof. RNDr. Jána Kalužného, PhD. Obidvaja zvolení prorektori boli schválení aj za členov vedeckej rady STU.
V rámci programu členovia AS po predchádzajúcom prerokovaní ekonomickou komisiou AS schválili dôležité ekonomické materiály, a to:
– uvoľnenie rezervy STU z dotácie roku 2006,
– rozpočet STU na rok 2007 – časť: rozdelenie dotácie z MŠ SR,
– úpravy dotácie STU na rok 2007 k 19. 3. 2007.
V rokovaní sa členovia akademického senátu ďalej venovali Výročnej správe o činnosti STU za rok 2006, ktorú po diskusii schválili s pripomienkami.
Pre budúcnosť akademických senátov vysokých škôl sa v súčasnosti stáva najdôležitejšou pripravovaná novela zákona o vysokých školách, ktorá výrazným spôsobom okliešťuje právomoci senátov. Členovia AS STU pripravili pripomienky k návrhu paragrafového znenia novely, ktoré budú zaslané ministrovi školstva.

Ing. Viera Jančušková
tajomníčka AS STU

Novozvolení prorektori STU

Vo funkcii prorektora pre všetky formy štúdia a ďalšie vzdelávanie ostal **prof. RNDr. Ján Kalužný, PhD.**, a prorektorom pre marketing a ľudské zdroje sa stal **prof. Ing. arch. Maroš Finka, PhD.**

Vzdelávanie na STU

Čo sa udialo v rokoch 2003 – 2006

Spoločenské zmeny v rokoch 1989 – 1990 výrazne poznačili aj rozvoj vzdelávania na našej univerzite. Zákonom č. 172/1990 Z. z. o vysokých školách, v ktorom bol okrem iného potvrdený zánik centrálneho riadenia vysokých škôl, bola vytvorená možnosť slobody bádania, učenia a vyučovania, priniesol aj možnosť, nie povinnosť, priblížiť sa systémom vzdelávania anglosaskému modelu, v ktorom „klasické" 5 až 6-ročné inžinierske vzdelávanie bolo možné nahradiť dvoma stupňami vzdelávania, bakalárskym (3-alebo 4-ročným) a nadväzujúcim inžinierskym (1-alebo 2-ročným). Systém prípravy vedeckých pracovníkov sa zmenil na doktorandské štúdium. Fakulty univerzity, podľa zákona č. 172/1990 právne subjekty, začali s prestavbou štúdia podľa tohto modelu. Zmena obsahu bola rozdielna podľa študijných odborov a fakúlt, na niektorých predstavovala iba „prestrihnutie" inžinierskeho štúdia.

Povinnosť akreditácie študijných programov

Spomínaná etapa vývoja vzdelávania na fakultách predstavovala výrazný pokrok a dobrú prípravu na zmeny vo vysokoškolskom vzdelávaní požadované zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách (ďalej zákon), ktorým sa Slovensko systémom vysokoškolského vzdelávania v legislatívnej forme prihlásilo k Bolonskej deklarácii (1999). Podľa zákona sa vysokoškolské vzdelávanie realizuje v troch stupňoch: bakalársky, inžiniersky – magisterský, doktorandský (najvyšší stupeň vysokoškolského vzdelávania). Vysokoškolské vzdelávanie v každom jeho stupni možno získať štúdiom akreditovaného študijného programu. Zákon predpísal realizovať štúdium kreditovým systémom v študijných programoch, ktoré museli byť akreditované najneskôr k 1. 9. 2005. Fakulty univerzity v rokoch 2003 – 2004 obsahovo pripravili na akreditáciu študijné programy splňujúce požiadavky zákona. Keďže fakulty podľa zákona už nie sú právne subjekty, proces prípravy akreditácie bol koordinovaný na univerzitnej úrovni. V príprave akreditácie bola dohodnutá formálna stránka akreditačného spisu a boli dohodnuté aj určité pravidlá tvorby študijných plánov študijných programov. Týkali sa počtu hodín priamej výučby v týždni, organizácie a rozsahu stáží, exkurzií a odborných praxí, organizácie výučby v poslednom ročníku štúdia v bakalárskom a inžinierskom štúdiu, výučby cudzieho jazyka, predmetu telesná výchova a kreditového hodnotenia záverečnej práce. V rokoch 2003 – 2004 bolo pripravených a z úrovne univerzity zadministrovaných celkovo 218 študijných programov. Prehľad bakalárskych, inžinierskych a doktorandských študijných programov akreditovaných na fakultách a univerzite ako celku je na obr. 1 – 4. Označenie fakúlt uvedené na obr. 1 sa zachováva v celom príspevku.

Úspešnosť žiadostí o akreditáciu študijných programov bola viac ako 97 %, čo vysoko prekračuje priemer vysokých škôl na Slovensku. Potvrdzuje to skutočnosť, s akou vážnosťou sa ku akreditácii na univerzite pristupovalo. Treba však zároveň pripomenúť, že na univerzite viazla spolupráca pri vytváraní spoločných medzifakultných „univerzitných" študijných programov. Zatiaľ jedinou výnimkou je spoločný študijný program Fakulty chemickej a potravinárskej technológie a Strojníckej fakulty „plasty v strojárstve a technológie spracovania plastov".

Obsah a forma vzdelávania

Pripravenosť absolventa na budúce profesijné pôsobenie je v značnej miere determinovaná obsahom vzdelávania, teda študijným plánom a náplňou jednotlivých zložiek študijného plánu. Jednotlivé študijné „curiculla" sú zostavené na základe dlhodobých skúseností najerudovanejších pedagógov a sú v značnej miere kompatibilné s významnými zahraničnými univerzitami. Je v nich požadovaná proporcionalita prírodovedných, odborných (technických a technologických), teoretických a aplikačných a humanitných predmetov. Keďže realizované študijné odbory prakticky končia, ich obsahová náplň sa nemenila. O to väčšia pozornosť bola venovaná obsahu novoakreditovaných študijných programov. Tie sa v zmysle zákona môžu realizovať pomocou rôznych didaktických prístupov ako prezenčná, dištančná a kombinovaná metóda vzdelávania. Väčšina študijných programov sa realizuje prezenčnou metódou, v poslednom období však v dennom aj externom štúdiu silnejú tendencie uplatňovania dištančných metód realizovaných s podporou progresívnych informačno-komunikačných metód, tzv. e-learning. Najďalej v zavádzaní tejto metódy vzdelávania sú na FEI a FIIT. Na ostatných fakultách touto metódou prebieha vzdelávanie vo vybraných moduloch alebo jednotkách študijných programov, ako podporný, resp. doplnkový prostriedok ku klasickej prezenčnej forme.

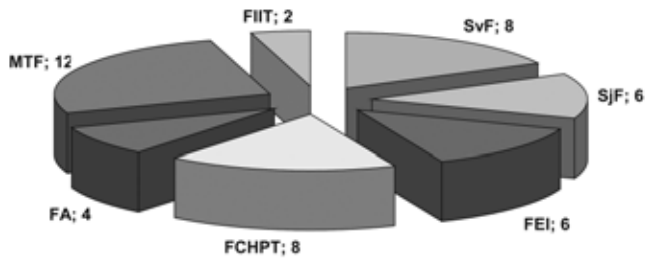

Obr. 1: Bakalárske študijné programy

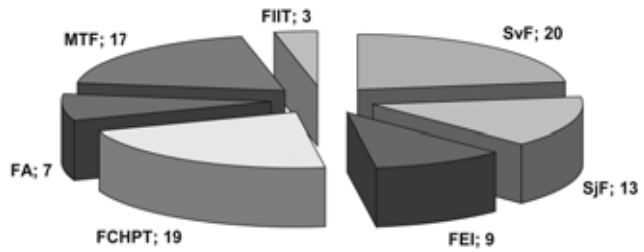

Obr. 2: Inžinierske študijné programy

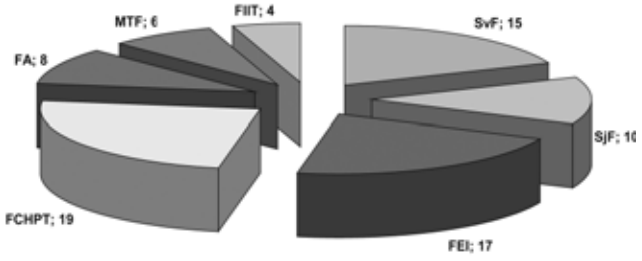

Obr. 3: Doktorandské študijné programy

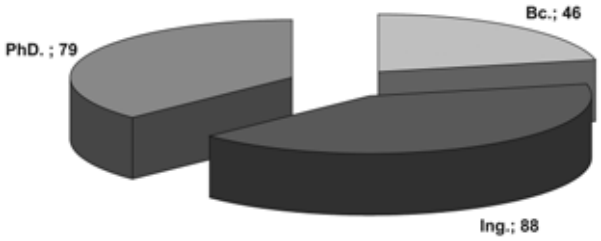

Obr. 4: Študijné programy na STU

Záujem o štúdium na univerzite

Akreditované študijné programy sú z technických, technologicko-materiálnych, technicko-informačných, informačných, technicko-ekonomických a umeleckých odborov. Tým sa na univerzite vytvára široké spektrum možnosti štúdia a napĺňa sa obsah názvu STU ako technickej univerzity. Napriek náročnejšiemu prijímaciemu konaniu v porovnaní s viacerými vysokými školami na Slovensku je o štúdium vo všetkých troch stupňoch vysokoškolského štúdia trvalo väčší záujem, ako môže univerzita z kapacitných dôvodov zabezpečiť. Vývoj počtu uchádzačov za posledné štyri akademické roky je znázornený na obr. 5 – 12. Z obr. 6 a 8 vidieť, na ktorých fakultách univerzity okrem denného štúdia sa realizuje aj štúdium externou formou v bakalárskom a inžinierskom štúdiu. Doktorandské štúdium sa realizuje aj externou formou na všetkých fakultách. Zvlášť pozitívne treba vnímať záujem o bakalárske štúdium, pretože pri známej klesajúcej demografickej krivke počtu maturantov na Slovensku ho v relatívnej miere treba považovať za stúpajúci. Štruktúra uchádzačov o bakalárske štúdium podľa miesta trvalého bydliska, ako aj záujem bakalárov – absolventov iných vysokých škôl na Slovenku o inžinierske štúdium potvrdzuje oprávnenosť prívlastku v názve univerzity „slovenská". Pozitívne treba hodnotiť aj prípravu a realizáciu prijímacieho konania na fakultách. Transparentné pravidlá prijímacieho konania schvaľované v akademických senátoch fakúlt a ich dodržiavanie boli dôvodom, že počet neprijatých uchádzačov, ktorí požiadali o preskúmanie žiadosti o neprijatí bol veľmi nízky (menej ako 10 %). Korektnosť prijímacieho konania a rozhodnutí dekanov potvrdzuje aj skutočnosť, že za celé hodnotené obdobie rektor ani v jednom prípade nezmenil rozhodnutie dekana.

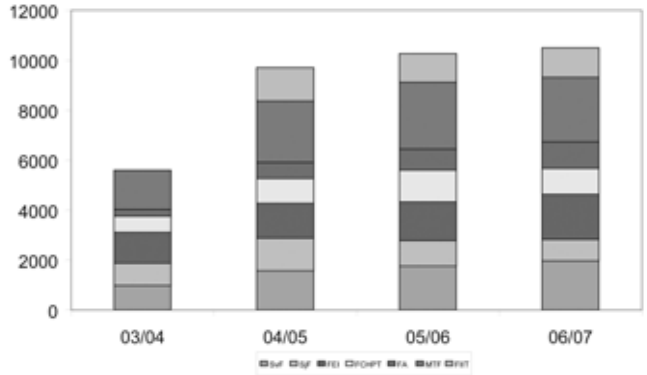

Obr. 5: Uchádzači o Bc. štúdium - denní

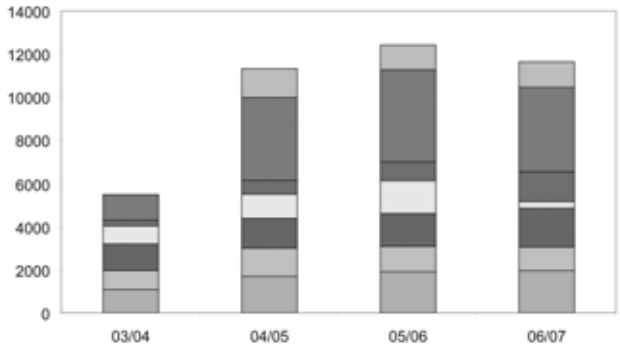

Obr. 6: Uchádzači o Bc. štúdium - denní a externí

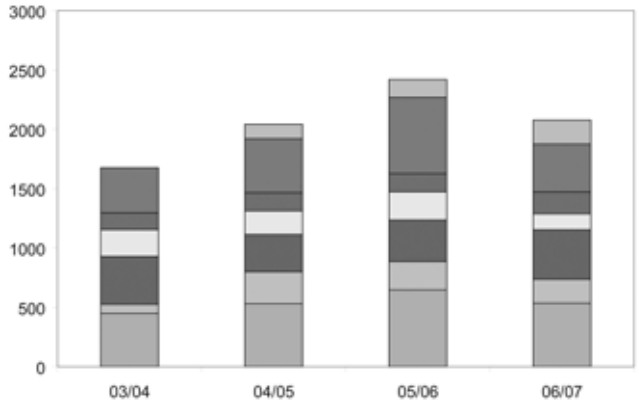

Obr. 7: Uchádzači o Ing. štúdium - denní

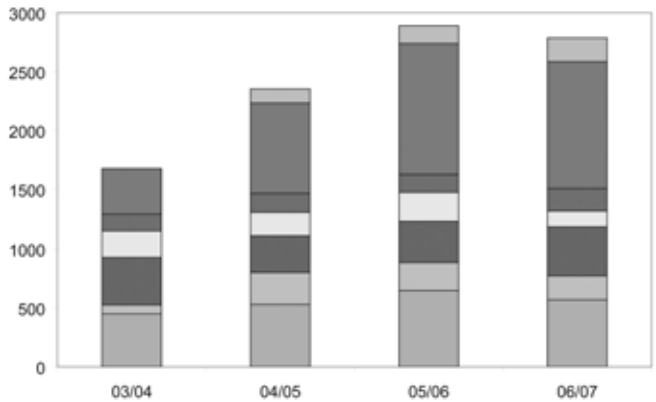

Obr. 8: Uchádzači o Ing. štúdium – denní a externí

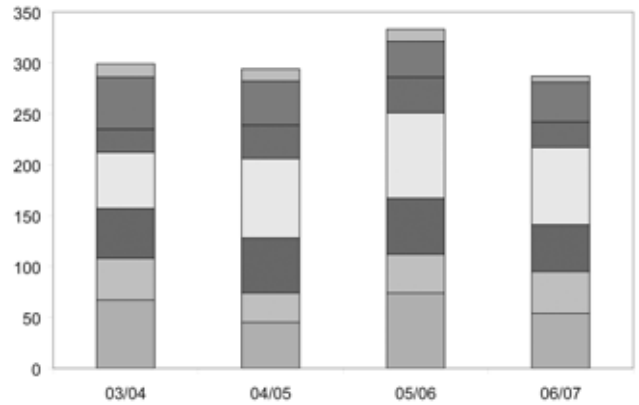

Obr. 9: Uchádzači o PhD. štúdium - denní

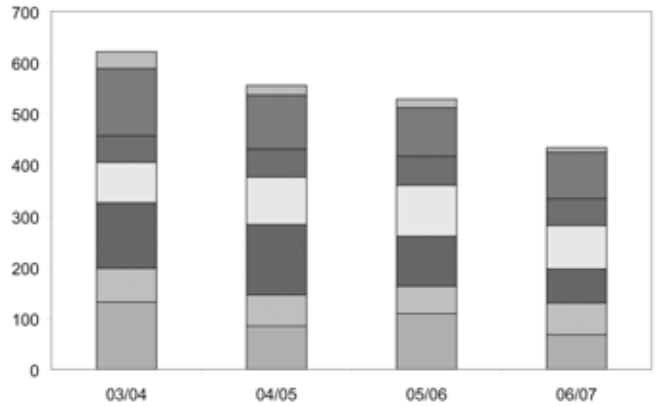

Obr. 10: Uchádzači o PhD. štúdium – denní a externí

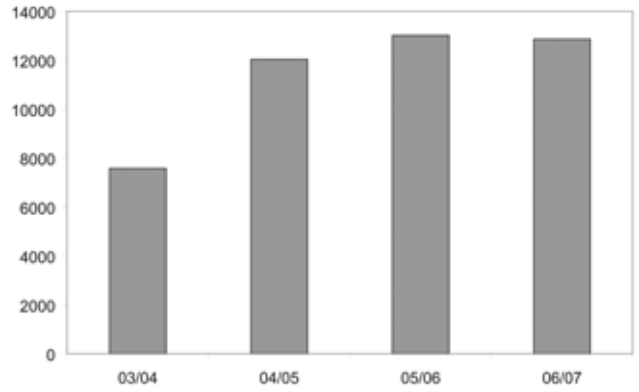

Obr. 11: Uchádzači o štúdium na STU – denní

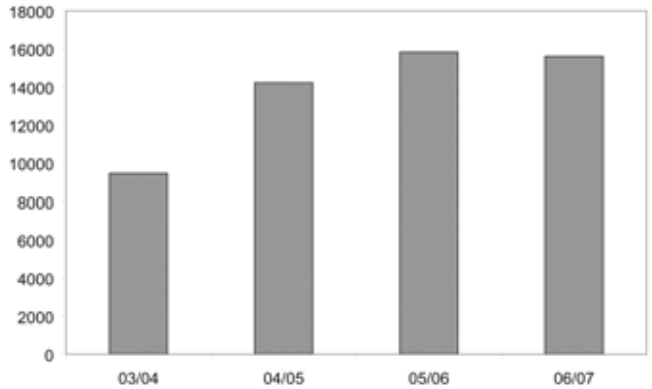

Obr. 12: Uchádzači o štúdium na STU – denní a externí

Kvalita a náročnosť vzdelávania – výsledky a úspešnosť štúdia

Spomínaný záujem o štúdium, vyjadrený počtom uchádzačov, sa prejavil aj na celkovom počte študentov študujúcich na fakultách a univerzite v jednotlivých stupňoch vysokoškolského štúdia. Je dokumentovaný obr. 13 – 20. Jednotlivé obrázky potvrdzujú, že študijné programy, ktoré fakulty ponúkajú, majú v spoločenskej praxi priaznivú odozvu. Trend vzdelávania na univerzite však nemožno posudzovať iba cez kvantitatívne parametre charakterizujúce počty uchádzačov a študentov na univerzite. Uvedené kvantitatívne parametre možno vnímať ako odraz kvality vzdelávania na univerzite, kvality prípravy budúcich absolventov pre potreby spoločenskej praxe a pre ich individuálny kariérny rast. Kvalita prípravy budúcich absolventov zahrnuje aj náročnosť ich prípravy, náročnosť štúdia, ktorá je jedným z predpokladov ich budúcej úspešnosti. Náročnosť sa v najväčšej miere prejavuje na začiatku vysokoškolského štúdia, teda v 1. ročníku bakalárskeho štúdia.

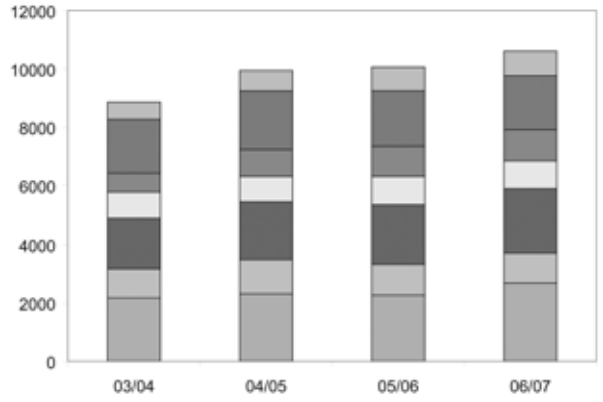

Obr.13: Počet študentov Bc. štúdia – denní

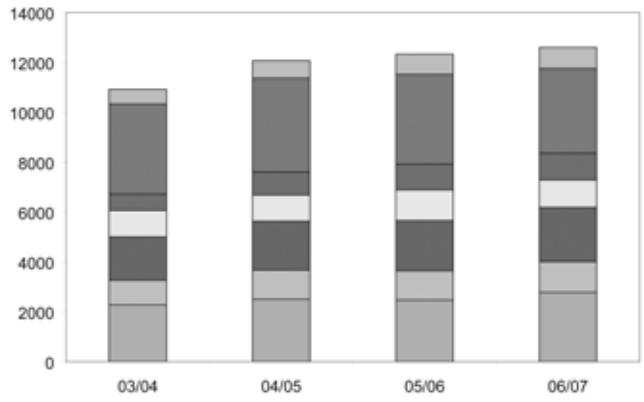

Obr. 14: Počet študentov Bc. štúdia – denní a externí

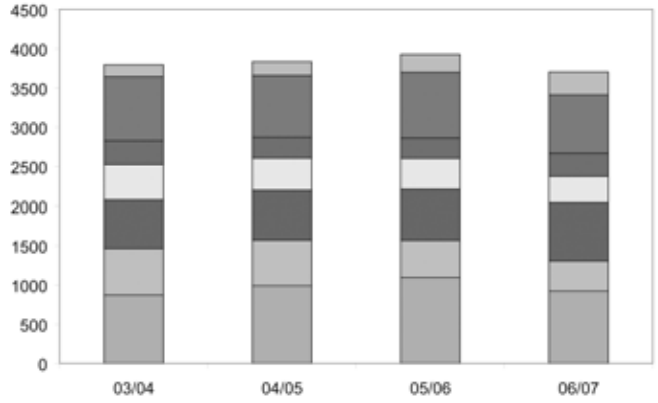

Obr. 15: Počet študentov Ing. štúdia – denní

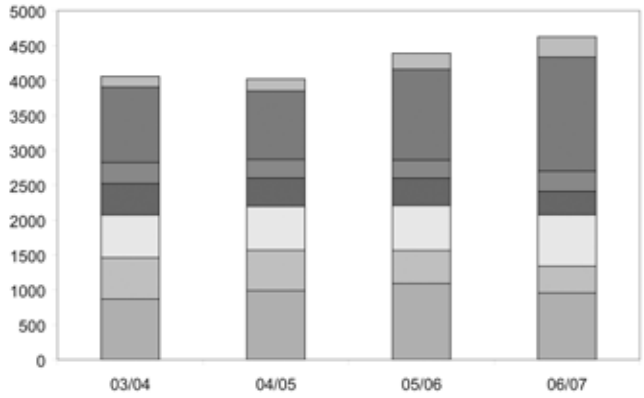

Obr. 16: Počet študentov Ing. štúdia – denní a externí

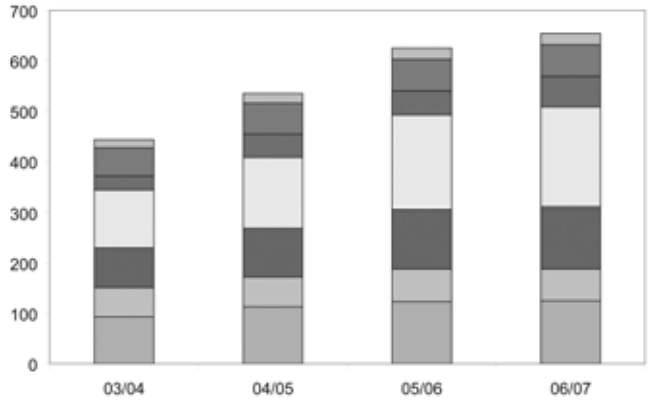

Obr. 17: Počet študentov PhD. štúdia – denní

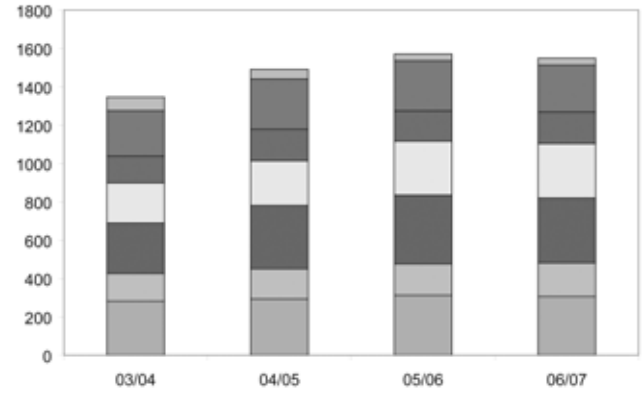

Obr. 18: Počet študentov PhD. štúdia – denní a externí

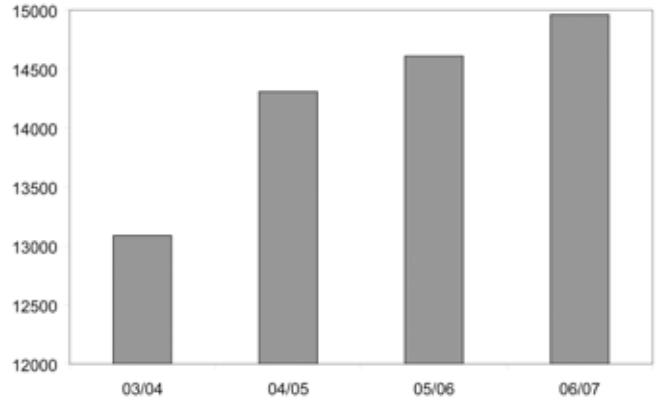

Obr. 19: Počet študentov na STU – denní

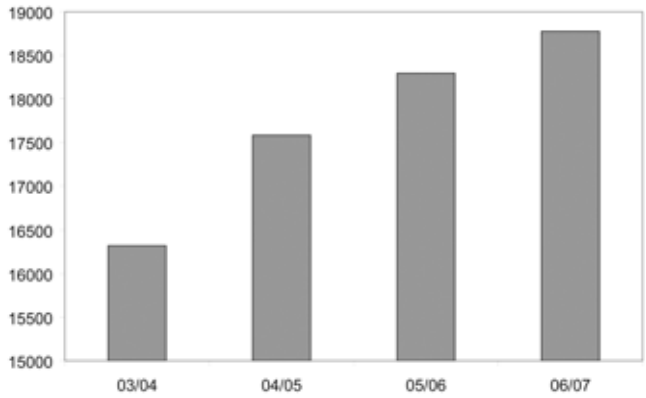

Obr.20: Počet študentov na STU – denní a externí

Na obr. 21 – 26 sú znázornené percentuálne úbytky študentov bakalárskeho a inžinierskeho štúdia po 1. ročníku. Kým v bakalárskom štúdiu sa na STU úbytok pohybuje v intervale (38 – 40) %, v inžinierskom klesá (7 – 9) %. (Štatistika v inžinierskom štúdiu je prezentovaná iba za posledné dva roky, pretože v predchádzajúcich rokoch ju skresľuje 5-ročné inžinierske štúdium). Analyzovať príčiny úbytku študentov v plnom rozsahu je nad rámec tohto článku a bude predmetom širšej diskusie na univerzite. Napriek tomu spomeniem, že v bakalárskom štúdiu štatistiky potvrdzujú rozdielnosť kvality prípravy absolventov rôznych typov stredných škôl (gymnáziá, stredné odborné školy technické, iné). Viacročná analýza poukazuje na rozdielnu úroveň hodnotenia vedomostí na stredných školách a neposlednej miere úspešnosť v prvom roku štúdia ovplyvňuje aj zmena stredoškolského systému vzdelávania na vysokoškolský, teda schopnosť adaptability. Tento dôvod, ako aj predchádzajúce štúdium ako príčina neúspešnosti nie je pri inžinierskom štúdiu, pretože viac ako 90 % študentov absolvuje prípravu (bakalárske štúdium) na STU.

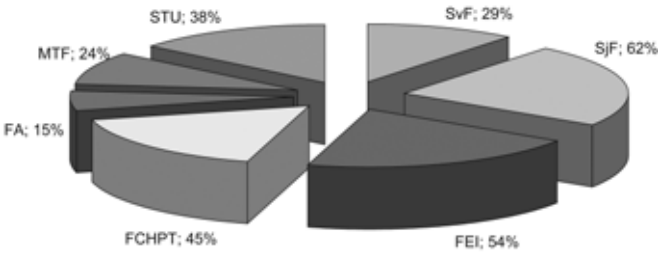

Obr. 21: Úbytok študentov Bc. štúdia v akad. r. 2002/2003 po 1. roč. štúdia

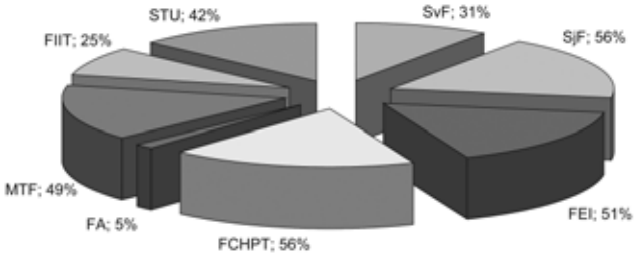

Obr. 22: Úbytok študentov Bc. štúdia v akad. r. 2002/2003 po 1. roč. štúdia

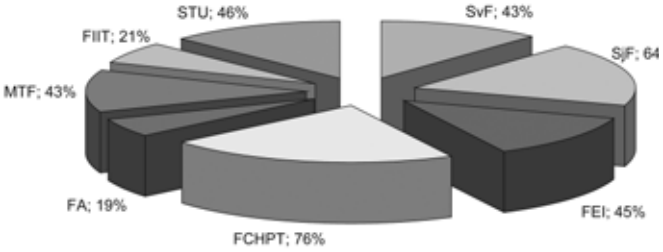

Obr. 23: Úbytok študentov Bc. štúdia v akad. r. 2004/2005 po 1. roč. štúdia

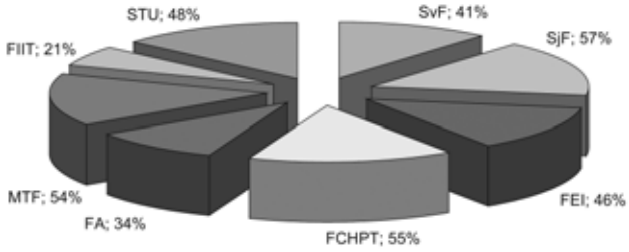

Obr. 24: Úbytok študentov Bc. štúdia v akad. r. 2005/2006 po 1. roč. štúdia

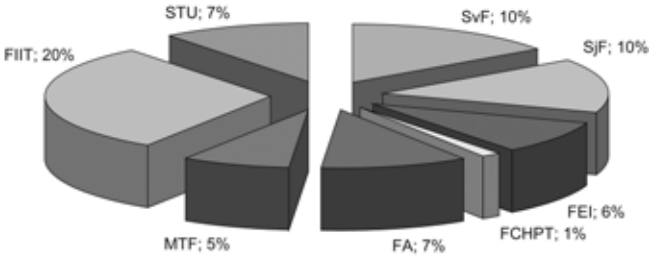

Obr. 25: Úbytok študentov Ing. štúdia v akad. r. 2004/2005 po 1. roč. štúdia

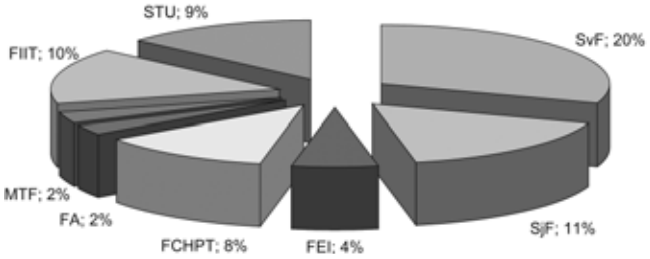

Obr. 26: Úbytok študentov Ing. štúdia v akad. r. 2005/2006 po 1. roč. štúdia

STU je z predchádzajúceho obdobia známa aj ako univerzita, ktorá poskytuje vzdelávanie zahraničným študentom. Zahraničných študentov študujúcich na univerzite možno rozdeliť do dvoch skupín. Prvú tvoria študenti, ktorých štúdium sa na Slovensku uskutočňuje na základe medzištátnych dohôd. Štúdium absolvujú obyčajne po jazykovej príprave v slovenčine. Druhú skupinu tvoria študenti samoplatcovia, ktorých štúdium sa uskutočňuje na zmluvnom základe medzi fakultou a študentom, obyčajne v cudzom jazyku. Obr. 27 ukazuje, že počet zahraničných študentov je v posledných 15 rokoch stabilne nízky. Nedosahuje ani 1% denných „domácich" študentov, preto akákoľvek komparácia so slovenskými študentmi by nemala výpovednú hodnotu.

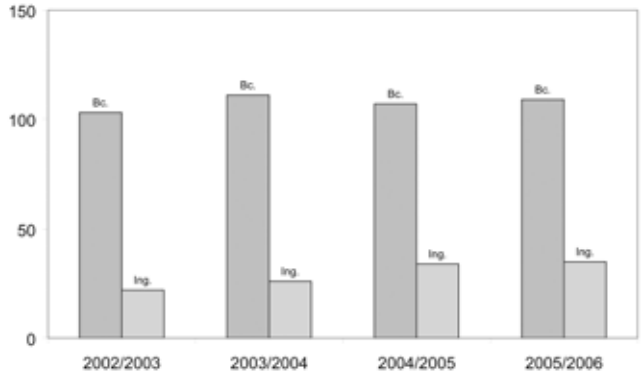

Obr. 27: Zahraniční študenti (bakalárske a inžinierske štúdium)

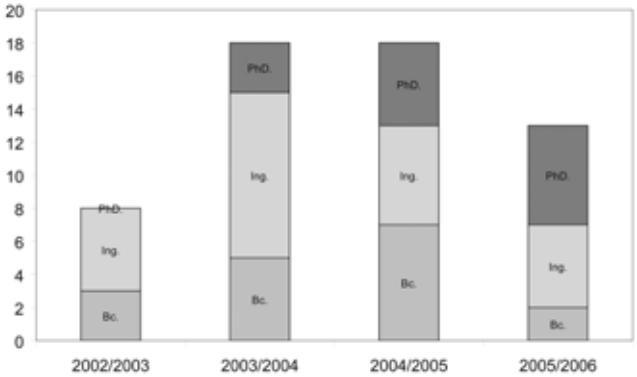

Obr. 28: Cena rektora STU na všetkých stupňoch štúdia (v akad. r. 2002/2003 sa v PhD. štúdiu cena ešte neudeľovala)

Motivačný charakter na dosahovanie vynikajúcich študijných výsledkov počas celého štúdia má aj Cena rektora. Počty oceňovaných študentov sú však veľmi nízke (obr. 28), čo môže byť i z dôvodu náročných kritérií. Porovnanie s minulosťou, keď počet oceňovaných pri nižšom počte absolventov bol väčší, môže naznačovať aj súčasný postoj študentov plniť si študijné povinnosti na hranici vynaloženia najmenšieho úsilia prekonať „bariéru" a nie snažiť sa dosiahnuť najlepšie výsledky. Potvrdzujú to aj štatistiky študijných výsledkov, kde v bakalárskom štúdiu v 1. roč. menej ako 20 % postupujúcich študentov má bodový študijný priemer z intervalu (4,00 – 3,01). V inžinierskom štúdiu sa situácia podstatne mení, pravdepodobne zvýšením záujmu o študovaný program, zvýšením podielu odborných predmetov v študijných plánoch, vplyvom univerzitného prostredia, takže prakticky 50 % študentov 1. ročníka má bodový študijný priemer z intervalu (4,00 – 3,01). Počty absolventov v hodnotenom období sú na obr. 29 – 36.

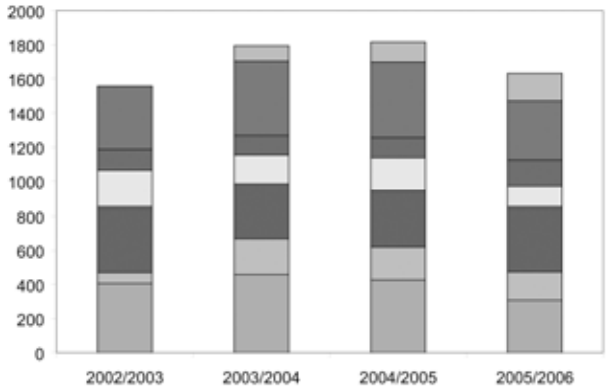

Obr. 29: Absolventi Bc. štúdia – denní

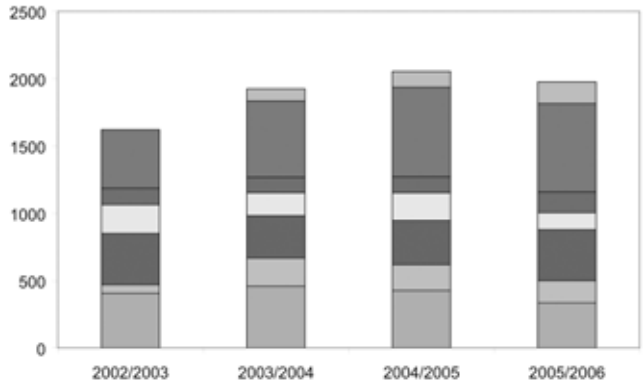

Obr. 30: Absolventi Bc. štúdia – denní a externí

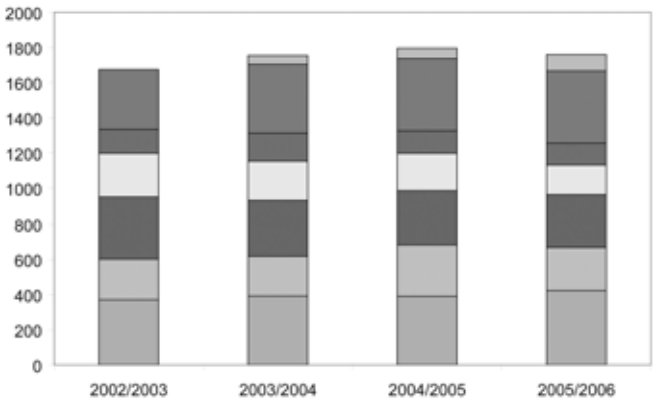

Obr. 31: Absolventi Ing. štúdia – denní

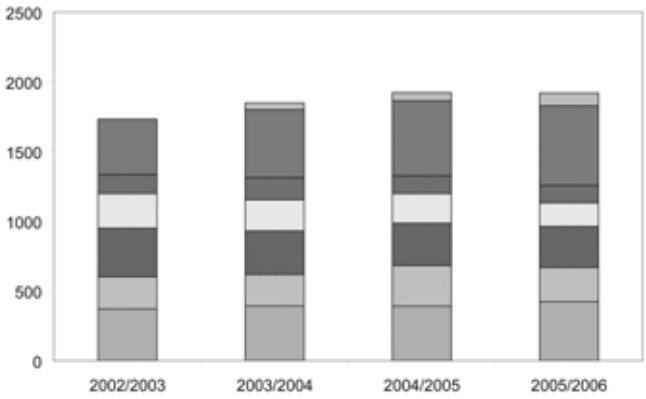

Obr. 32: Absolventi Ing. štúdia – denní a externí

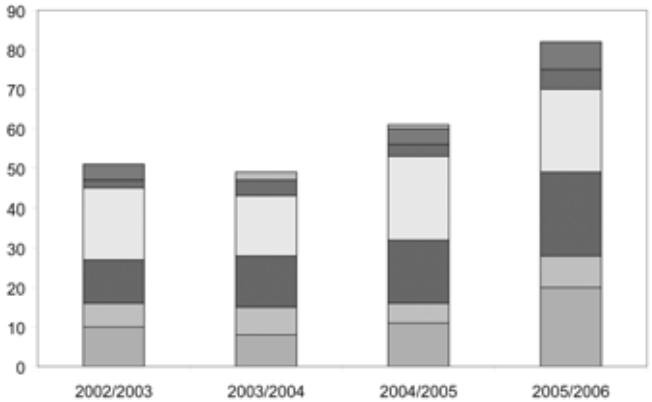

Obr. 33: Absolventi PhD. štúdia – denní

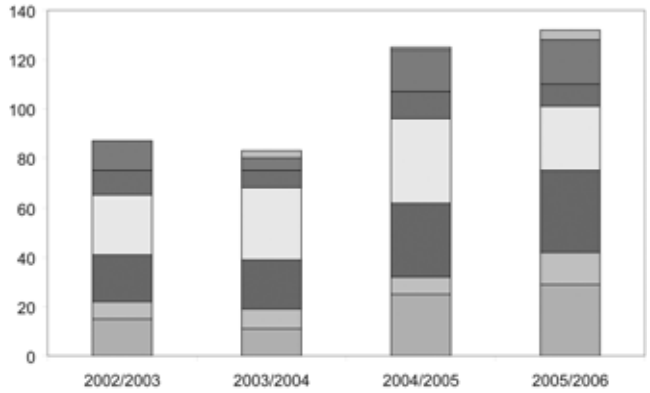

Obr. 34: Absolventi PhD. štúdia – denní a externí

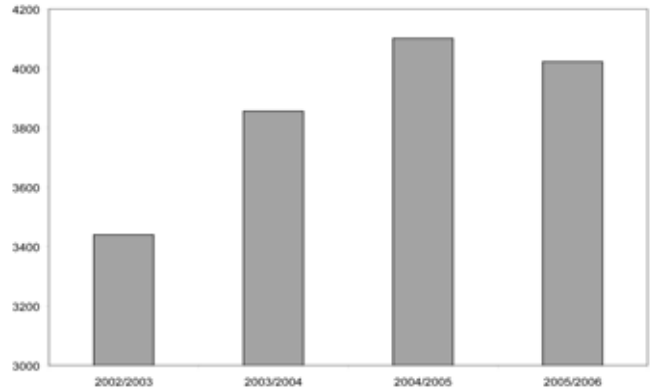

Obr. 35: Absolventi štúdia na STU – denní

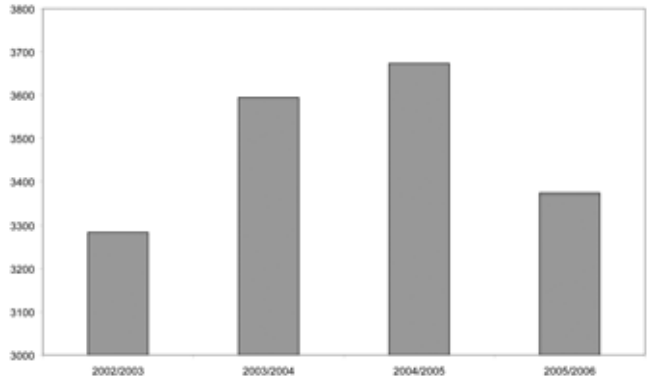

Obr. 36: Absolventi štúdia na STU – denní a externí

Kvalitu vzdelávania možno reprezentovať rôznymi ukazovateľmi, napr. aj každoročnými úspechmi našich študentov na rôznych národných a medzinárodných súťažiach. Rozhodne k nim patrí záujem spoločenskej praxe o absolventov univerzity, štatisticky vyjadrený počtom nezamestnaných absolventov evidovaných úradmi práce. Podľa údajov Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR je počet nezamestnaných absolventov univerzity menší ako 6 %, čo predstavuje približne tretinu priemernej hodnoty nezamestnaných absolventov ostatných slovenských univerzít poskytujúcich vzdelávanie v technických odboroch. Veríme, že táto štatistika bude naďalej úspešná. Myslíme si, že k tomu prispeje aj univerzitné Centrum kariérneho poradenstva, ktoré začalo svoju činnosť v apríli roku 2006. Poslaním tohto centra je zisťovať odborné požiadavky trhu práce na adresnejšiu prípravu študentov v ich následnom profesionálnom pôsobení, zvýšiť informovanosť študentov o možnostiach zamestnania vzhľadom na zameranie ich vysokoškolského štúdia a o požiadavkách na ich uplatnenie sa v konkrétnych podmienkach profesijného zaradenia na zvolenom pracovisku. Centrum zabezpečuje kontakt a počiatočnú výmenu informácií študentov a jednotlivých zložiek spoločenskej praxe (súkromné aj štátne, výrobné a nevýrobné inštitúcie atď.). Toto pracovisko bolo zriadené ako prvé svojho druhu na slovenských vysokých školách.

Miesto záveru

Ako bolo spomínané, zákon č. 131/2002 zrušil dvanásťročné obdobie právnej subjektivity fakúlt, počas ktorého sa na fakultách rozvíjalo vysokoškolské vzdelávanie v historicky novom, vnútroštátnom a zahraničnom prostredí, prakticky bez možnosti usmerňovať jeho vývoj z univerzitného hľadiska. V snahe vytvárať univerzitné prostredie vzdelávania v podmienkach vymedzených zákonom č. 131/2002, bolo potrebné pripraviť mnohé prvky univerzitnej legislatívy, týkajúcej sa vzdelávania. Takto bol napríklad vypracovaný a prijatý študijný poriadok, dohodnuté pravidlá tvorby študijných plánov, ale aj 12 predpisov týkajúcich sa prípravy a realizácie doktorandského štúdia, legislatíva týkajúca sa systému zabezpečenia kvality vzdelávania a niektoré ďalšie.

Príspevok uvádza iba najdôležitejšie informácie týkajúce sa systému vysokoškolského vzdelávania, jeho organizácie a realizácie. Nie sú v ňom uvedené viaceré ďalšie informácie súvisiace s vysokoškolským vzdelávaním (napr. sociálna problematika študentov, mobility, hodnotenie vzdelávania zo strany študentov a pod.) alebo ďalším (celoživotným) vzdelávaním, ktoré v rámci možnosti univerzity, aj ako zdroj ďalšieho financovania, nie je dostatočne využívané. Ďalšie podrobnosti týkajúce sa vzdelávania môže čitateľ nájsť v ročných správach, ktoré v zmysle zákona č. 131/2002 Z. z. boli každoročne prerokované v Akademickom senáte STU.

Možno konštatovať, že v spomínanom období akreditované študijné programy všetkých stupňov vysokoškolského vzdelávania poskytované STU napĺňali záujem širokej spoločenskej praxe, čo má pozitívny dosah na univerzitu ako celok. Aktuálnosť obsahu vzdelávania spojeného s dosahovanými poznatkami vo vedeckovýskumnej a tvorivej umeleckej činnosti sa odráža v úspešnosti absolventov univerzity pri hľadaní zamestnania po skončení štúdia. Je to určite výsledok práce pedagogických pracovníkov univerzity, ktorí napriek ich nedocenenému postaveniu v spoločnosti vytvárajú odborný potenciál univerzity, v rámci slovenských pomerov značne nadpriemerný a vo viacerých kritériách porovnateľný s významnými zahraničnými univerzitami. Ak považujeme za jedno z kritérií kvality vzdelávania štatistiku nezamestnaných absolventov publikovanú Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR, je potešiteľné, že naša univerzita patrí medzi univerzity s najmenším percentom nezamestnaných absolventov. Už tieto skutočnosti oprávňujú konštatovať, že univerzita svojou činnosťou v oblasti vzdelávania, podporovanou výsledkami učiteľov dosiahnutými vo vede a umení plní poslanie dané zákonom č. 131/2002 Z. z. o vysokých školách a dlhodobým zámerom rozvoja STU.

Prof. RNDr. J. Kalužný, PhD., prorektor STU pre všetky formy štúdia

Absolvent STU a prax

workshop spojený s ponukou pracovných príležitostí

V priestoroch Slovenskej technickej univerzity v Bratislave sa 27. 3. 2007 uskutočnil 1. workshop *Absolvent STU a prax* spojený s ponukou pracovných príležitostí organizovaný Centrom kariérneho poradenstva STU, ktoré je súčasťou útvaru vzdelávania a starostlivosti o študentov našej univerzity.

Workshop pozostával z dvoch častí, ktoré sa uskutočnili paralelne, z konferencie organizovanej v Aule D. Ilkoviča a z prezentácie firiem v priľahlých priestoroch. Na konferencii v dopoludňajších hodinách postupne odzneli príspevky od významných zástupcov spoločenského, univerzitného a zamestnávateľského prostredia. Konferenciu otvoril rektor STU Vladimír Báleš príspevkom, ktorý bol orientovaný na tému blížiacich sa osláv 70. výročia Slovenskej technickej univerzity. Zhodnotil kroky, ktoré univerzita podnikla nielen pre študenta, ale aj pre absolventa univerzity. Vyjadril potrebu takýchto aktivít a podporil myšlienku stretávania sa zástupcov praxe so zástupcami univerzity. Konferenciu svojou návštevou poctil Ján Figeľ, komisár EÚ. Jeho príhovor na tému Európska únia a uplatnenie absolventov na jej trhu práce bol veľmi zaujímavý. Priblížil kroky, ktoré Európska únia urobila a do budúcnosti pripravuje pre študenta a absolventa vysokej školy. Ján Kalužný, prorektor STU, priblížil zástupcom firiem prípravu absolventov na STU, najmä v bakalárskom a inžinierskom stupni vysokoškolského štúdia. Príspevkom Centrum kariérneho poradenstva som prítomným objasnila zámer univerzity, ktorý viedol ku vzniku Centra kariérneho poradenstva STU. Informovala som o spôsobe využívania jeho služieb pre študentov a pre firmy ako potenciálnych zamestnávateľov. Ďalšie príspevky, ktoré odzneli, boli veľmi zaujímavé a obsahovo obohatili konferenciu.

Cieľom workshopu bolo:

- Zorganizovať stretnutie zástupcov univerzity – pedagógov, študentov a absolventov – so zástupcami riadiacich inštitúcií a firiem ako budúcimi zamestnávateľmi.
- Nájsť a pomenovať slabé stránky absolventov pri uplatnení na trhu práce.
- Závery workshopu implementovať do prípravy študentov a tak prispieť k rozširovaniu silných stránok absolventov, eliminovať ich slabé stránky a pomáhať ich rýchlejšiemu kariérnemu rastu na trhu práce.

Tematické bloky:

- skúsenosti zamestnávateľov s uplatnením absolventov vysokých škôl na trhu práce,
- spolupráca zamestnávateľov s univerzitou pri zaisťovaní vyššej uplatniteľnosti absolventov na trhu práce,
- profesijné poradenstvo na vysokých školách.

V priľahlých priestoroch sa návštevníkom workshopu prezentovalo 40 domácich a zahraničných firiem z oblasti spoločenskej praxe, stavebníctva, architektúry, elektrotechnického, chemického a potravinárskeho priemyslu, strojárenstva a informatiky.

Workshop navštívilo viac ako stopäťdesiat zamestnancov univerzity a zástupcov zamestnávateľských organizácií. Veľký záujem prejavili študenti univerzity, ktorí sa zúčastnili vo vysokom počte.

Prvý rok konania workshopu, jeho návštevnosť, vyjadrenia študentov a zamestnávateľských organizácii jasne ukázali ich záujem o realizáciu takéhoto podujatia. Opakom bol malý záujem, resp. nezáujem pedagogickej obce univerzity o pripravenú konferenciu. Napriek osobným pozvaniam, ktoré boli adresované najmä garantom študijných programov a vedúcim katedier a ústavov, sa až na malé výnimky zúčastnila len veľmi malá skupina pedagógov. Citujem jedného zástupcu spoločenskej praxe: *„my zástupcovia firiem a podnikatelia máme málo času a napriek tomu sme prišli medzi vás, aby sme s vami hovorili o našich skúsenostiach. Mrzí ma, že vy, s ktorými sme si chceli vymeniť informácie, ste prišli v takom malom počte...“*

Partnerom podujatia bola spoločnosť IT Kariéra a HAYS.

PhDr. Daniela Kráľovičová, vedúca útvaru vzdelávania a starostlivosti o študentov
Foto: E. Krížiková

Noví docenti

Rektor Vladimír Báleš vymenoval s účinnosťou od 15. 3. 2007 štyroch docentov Slovenskej technickej univerzity. Slávnostný akt vymenovania sa uskutočnil na Rektoráte STU 22. marca 2007. Menovacie dekréty prijali tieto docentky a docent:

doc. RNDr. Ingrid Belčáková, PhD., v odbore priestorové plánovanie v Ústave urbanizmu FA STU,

doc. Ing. Žaneta Eleschová, PhD., v odbore elektroenergetika na Katedre elektroenergetiky FEI STU,

doc. Dr. Ing. Pavel Kovačócy v odbore strojárske technológie a materiály v Ústave výrobných technológií MTF STU,

doc. Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc., v odbore architektúra a urbanizmus v Národnej galérii Praha, ČR, habilitovala sa na FA STU.

Ing. Daniela Hadeková, tajomníčka vedeckej rady STU
Foto: E. Krížiková

Ocenenie profesora Dušana Petráša

Dňa 29. marca 2007 sa v Košiciach konala 4. odborná konferencia Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku (OZ PŠaV) pod názvom *Kvalitné vzdelávanie s tvorivým pedagógom*, na ktorej sa ako hostia zúčastnili D. Čaplovič, podpredseda vlády SR, B. Obrimčáková, štátna tajomníčka MŠ SR, vedúci pracovníci sekcie regionálneho školstva MŠ SR, zástupcovia RVŠ, ŠPÚ, KŠÚ, VÚC, ako aj predstavitelia školských odborov z Čiech a Poľska. V úvodnom slove J. Gašperan, predseda OZ PŠaV, zhodnotil mieru presadenia záverov minuloročnej odbornej konferencie do programového vyhlásenia vlády SR, pričom konštatoval, že takmer všetky požiadavky odborárov našli svoj odraz v uvedenom dokumente. D. Čaplovič, B. Obrimčáková, ako aj vedúci pracovníci sekcie regionálneho školstva MŠ SR poskytli prítomným prehľad o zámeroch vyšších štátnych orgánov v oblasti školstva, informácie o príprave zákona o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a s ním súvisiacimi dokumentmi, ako aj o koncepcii profesijného rozvoja učiteľov v kariérnom systéme. V bloku vymedzenom problematike vysokých škôl odzneli príspevky k návrhu novely zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 131/2002 Z. z.

Ocenení odborári a zástupcovia zamestnávateľov z radov pracovníkov vysokých škôl (prorektor D. Petráš prvý sprava)

o vysokých školách (za RVŠ) a k sociálnej problematike vysokoškolských študentov. Na záver konferencie J. Gašperan odovzdal ocenenia OZ PŠaV (Krištáľovú plaketu) zaslúžilým odborárskym funkcionárom, ako aj zástupcom zamestnávateľov za ich ústretový prístup pri riešení sociálnych otázok na ich pracovisku. Jedným zo štyroch ocenených za vysokoškolských zamestnávateľov bol prorektor Slovenskej technickej univerzity (predtým dekan SvF) prof. Ing. D. Petráš, PhD.

Ing. Vladimír Kovár, PhD., FCHPT STU

Učiteľom univerzity

Vedenie Slovenskej technickej univerzity 27. marca 2007 pri príležitosti Dňa učiteľov usporiadalo vystúpenie vysokoškolského umeleckého súboru Technik v koncertnej sále Slovenského rozhlasu. Pred tým, ako zazneli tóny komorného orchestra, speváckeho zboru a folklórneho súboru sa rektor Vladimír Báleš prihovoril všetkým pedagógom a poďakoval sa im za náročnú prácu vysokoškolských učiteľov, ktorá je pre nich nielen zamestnaním, ale aj poslaním.

Z prejavu vyberáme:

„Komukoľvek môžeš pomôcť, pomôž rád. Veď dávno sa hovorí, že slúžiť a pomáhať sú vlastnosti vznešených ľudí."

To sú slová Jána Amosa Komenského. Deň jeho narodenia, 28. marec, bol v roku 1955 vyhlásený za deň učiteľov a odvtedy sa pokladá za sviatok všetkých pedagogických pracovníkov. Komenský bol priekopníkom myšlienok humanizácie školstva, jeho prístupnosti každému bez rozdielu pohlavia, rasy či sociálneho postavenia, individuálneho prístupu k žiakom a názorného vzdelávania. Jeho myšlienky, hoci boli formulované v 17. storočí, nestratili svoju aktuálnosť ani dnes. Učiteľ je po rodičoch prvý, ktorý pre dieťa objavuje svet. Formuje nielen jeho vedomosti o veciach a javoch, ale vytvára v jeho duši hodnotový systém, ktorý si mladý človek odnáša do života. Je omylom domnievať sa, že univerzitné vzdelávanie nemá v sebe tento prvok výchovy. Mladí ľudia sú mimoriadne vnímaví na súlad slov a činov svojich učiteľov, na kontinuitu ich postojov v rýchlej dobe neustálych zmien. Je preto na nás, učiteľoch, cieľavedome v mladej generácii pestovať obyčajnú poctivosť, ktorá ich nakoniec dovedie k zodpovednosti a sebaúcte. Nechcem sa v tento slávnostný deň sťažovať na zložité postavenie učiteľského stavu, na pokles spoločenskej prestíže a ekonomickú mizériu škôl, univerzity nevynímajúc. Sme súčasťou tej istej spoločnosti, ktorej pravidlá sme my alebo naši študenti pomáhali vytvárať. Je len na nás, aby sme mohli veci meniť.

Foto: E. Krížiková

Vážené kolegyne, kolegovia. Som presvedčený, že učitelia Slovenskej technickej univerzity napĺňajú Komenského predstavu o službe a poslaní tohto povolania. Chcem im vyjadriť svoju úctu, poďakovať za vykonanú prácu a zaželať im veľa zdravia a osobných a pracovných úspechov.

Iva Šajbidorová

Partnerstvo pre inovácie

V dňoch 27. – 29. marca 2007 usporiadalo Know-how centrum a Útvar pre vedu a výskum Slovenskej technickej univerzity v Bratislave v spolupráci so zástupcami jednotlivých fakúlt STU pri príležitosti osláv 70. výročia vzniku univerzity prezentačno-kontaktačné dni.

Každá fakulta prezentovala svoje know-how z oblasti výskumu a inovácií na *prezentácii vedeckých posterov* – výstava bola otvorená 26. marca 2007 popoludní. Každá fakulta prispela postermi najlepšie vystihujúcimi výskumný potenciál, ktorý môže ponúknuť partnerom z priemyselnej sféry. Ďalším z podujatí prezentačno-kontaktačných dní bola *výstava publikácií Vydavateľstva STU* – vydavateľstvo pripravilo výstavu publikácií, ktorými prezentovalo pestrosť svojej činnosti. Obidve podujatia sa uskutočnili súbežne vo vstupnom vestibule SjF STU.

Vyvrcholením prezentačno-kontaktačných dní bola *konferencia Partnerstvo pre inovácie – výskumný potenciál a expertízy Slovenskej technickej univerzity v Bratislave*. Konferencia sa konala 29. marca 2007 v aule Strojníckej fakulty STU v Bratislave. Cieľom konferencie bolo prezentovať výskumné aktivity a kooperačný potenciál STU a podnietiť nadväzovanie nových kontaktov v záujme rozvoja ďalšej spolupráce univerzity v rôznych oblastiach výskumu a kooperácie s podnikateľským prostredím a praxou. Podujatie bolo príspevkom k rozvoju znalostnej spoločnosti a k regionálnemu hospodárskemu rozvoju stimuláciou spolupráce segmentov vzdelávania, výskumu, praxe a verejnej správy.

Na konferencii dostali priestor najmä zástupcovia z praxe:
- Ing. Jaroslav Holeček, Volkswagen Slovakia, a. s. – Široká spolupráca od štúdia po výskumné centrá
- Ing. Milan Mancel, ON Semiconductor – Od spolupráce cez spoločné pracovisko až k vývoju produktov
- doc. Ing. Miroslav Hutňan, CSc., STU – Vývoj a realizácia bioplynovej stanice na zákazku

Panelová diskusia sa niesla v znamení výzvy *Ako ďalej*? Ako využijeme nové šance a výmeny odborných názorov? Svoje príspevky do diskusie predniesli:
- Ing. arch. Milan Horak – Implementácia výsledkov spoločného projektu ECOCITY v rá mci 5. RP v Trnave
- Ing. O. Guštafíková, PhD. – Univerzitný technologický inkubátor – od myšlienok k vlastnému podniku
- doc. Ing. Marian Veselý, CSc. – Využitie možností európskych projektov na podporu spolupráce s firmami v zahraničí
- Bc. Vladimír Fridrich – Informačné systémy pre atómové elektrárne Bohunice a Mochovce
- prof. Ing. Jozef Hulla, DrSc. – Spolupráca Katedry geotechniky SvF STU s praxou
- Ing. arch. Juraj Furdík, CSc. – Workshop – budovanie aquacity Grebpark

Formy spolupráce medzi univerzitou a praxou sú rôznorodé od spoločných pracovísk, laboratórií a centier, cez spoločné výskumné projekty, profilovanie špecializácie študentov a absolventov, expertízy a zmluvy o dielo na objednávku až po transfer poznatkov a technológií do praxe či zakladanie a rozvoj nových firiem. Podujatie v rámci následného networkingu poskytlo priestor na stretnutie partnerov z rôznych fakúlt univerzity, umožnilo prediskutovať rôzne konkrétne možnosti kooperácie, prípravu budúcich projektov a spolupráce vo výskume i pri príprave budúcich zamestnancov partnerských firiem a podnikov.

Ing. E. Troščáková pri prezentácii publikácií STU.

Účastníci konferencie získali okrem iných materiálov aj know-how katalóg ponúk spolupráce na CD nosiči, ktorý bol pripravený špeciálne za účelom prezentačno-kontaktačných dní. Katalóg je zhrnutím výskumného potenciálu a expertíz univerzity.

Ing. Mgr. Mária Búciová, vedúca útvaru pre vedu a výskum R STU
Foto: M. Bieliková

Spoločná fotografia plavcov Slávie SVŠT, ktorí vybojovali na Majstrovstvách ČSSR družstiev v roku 1976, 1977 tri medaily (muži striebro a bronz, ženy bronz).

40. výročie plaveckého oddielu Slávie STU Bratislava

Dostavba krytého bazénu pri ŠD J. Hronca motivovala skupinu plaveckých nadšencov okolo asistenta KTV a popredného trénera Otokara Urbana založiť nový plavecký oddiel. Jeho založenie 24. septembra 1966 inicioval vtedajší rektor SVŠT, prof. Trokan. Pod jeho vedením sa zišlo 27 akademických funkcionárov, zástupcov TJ, učiteľov SVŠT špecializujúcich sa na plávanie, vedúcich KTV a novinárov. Zvolený prípravný výbor sa ujal funkcie a 1. februára 1967 sme mohli začať s prípravou v bazéne. Najdôležitejším krokom bol výber mládeže. Z piatich základných škôl prišlo okolo 400 adeptov. V rozvrhu sme dostali denne dve hodiny, činnosť sa rozbehla.

Dňa 23. marca 2007 vyše 60 členov všetkých generácií mohlo osláviť 40. jubileum úspešnej reprezentácie telovýchovy i našej školy. Len veľmi málo plaveckých oddielov v rámci SR, ale aj ostatných oddielov našej TJ mohlo hodnotiť históriu tak pozitívne. Zásluhu na tom mala podpora vedenia školy, jednotlivých KTV, našej telovýchovnej jednoty pod vedením prof. Boóra a telovýchovných orgánov mesta, SR a ČSSR, kde sme mali zastúpenie našich funkcionárov a trénerov. Prvým predsedom sa stal prof. P. Gál, ktorého neskôr vystriedal doc. Linczényi. Od roku 1977 plavecký oddiel vedie vedúci KTV na SjF Mgr. O. Urban. Dlhoročným tajomníkom bol asistent SjF V. Hopka, ktorý sa stal európskym rekordérom na 100 m – motýlik. Poverovacím listom rektora SVŠT sa O. Urban stal na prvé zábehové roky zodpovedným za rozvrh, metodiku, organizáciu povinnej výučby plávania (2. ročníky študentov) a rozvoj plaveckého oddielu.

Rozhodujúcim pre úspešnosť nášho plaveckého oddielu bolo prepojenie rektorátu, katedier telesnej výchovy a telovýchovnej jednoty. Optimálne podmienky vytváralo i vedenie ŠD J. Hronca, ktoré nám vychádzalo v ústrety. Výborná spolupráca PO a KTV sa ukázala pri masovej celoštátnej súťaži 1 000 x 100 m, v ktorej sa 20-tisícová skupina zo SVŠT umiestnila na 3. mieste za Prahou a Brnom, za účasti 60 štafiet (1984). Dvadsaťštyrihodinová reportáž v Slovenskom rozhlase nám urobila dobré meno. Tento výkon štafety už nik neprekonal. Uznaním zo strany vedenia školy a KTV bola spoločná organizácia plaveckých a vodnopólových súťaží Akademických majstrovstiev SR a ČSSR. I dnes držíme palce spojeniu vedy, pedagogiky a športu v novopripravovanej koncepcii MŠ SR a zriadeniu Ústavu telesnej výchovy a športu na STU pod vedením doc. Dr. M. Bobríka, CSc.

O našej schopnosti technicky a organizačne zabezpečovať usporiadanie súťaží na všetkých úrovniach boli posledné letné Majstrovstvá ČSSR v roku 1992 na Pasienkoch v Bratislave. Do povedomia plaveckej

Odovzdávanie putovného pohára najlepšej plavkyni – D. Fábryovej.

Mgr. Otokar Urban, tréner a pozorovateľ na troch olympijských hrách (Melbourne, Rím, Mníchov), šiestich majstrovstvách Európy, dvoch európskych pohároch, dvoch majstrovstvách Európy juniorov a šiestich svetových akademických hrách.

verejnosti sme sa zapísali dobrými športovými výkonmi, ktoré nám umožnili veľmi dobré podmienky do roku 1990. Oddiel trénoval v piatich bazénoch. Tréningová plocha bola trikrát väčšia, ako je teraz. Oddiel s 300 členmi bol jeden z najväčších v celej ČSSR. nemali sme finančné problémy. Mohli sme organizovať sústredenia, využívať lekársko-pedagogické funkčné testy a posielať početnejšie skupiny na preteky pre všetky kategórie. Disponovali sme 3 profesionálnymi a až 15 dobrovoľnými trénermi. Ich odborný rast bol metodicky usmerňovaný odbornými komisiami zväzov.

V radoch trénerov a cvičiteľov pracovalo viacero zamestnancov KTV – G. Kajzrová, J. Nagy, J. Žížala, J. Horňák, K. Máčik, J. Jurenka, a od založenia doteraz Dr. J. Fehér a O. Urban. Vo „výberovkách" KTV školili záujemcov o prácu na úseku znižovania plaveckej negramotnosti mládeže z radov študentov, ktorí boli aktívni aj mimo Bratislavy.

Počas prvých 30 rokov sme v spolupráci so základnými školami a telovýchovnými referentmi na fakultách STU organizovali desiatky kurzov základného plávania žiakov a detí zamestnancov STU, mnohých z nich sme získali pre výkonnostný šport. V priebehu roka to bolo 300 – 400 detí.

Všetko, čo som uviedol, však už dlhší čas nie je pravdou!

Globálne hodnotenie celých 40 rokov je pozitívne. Medailové umiestnenia: plavci získali na majstrovských súťažiach SR, ČSSR a na akademických súťažiach vyše 4 000 medailí (4 032), z nich 1 009 bolo dekorovaných titulom majstra. Z tohto pohľadu je ťažko dosiahnuteľné súperenie s plavcami z ČR, naši plavci vybojovali vo federálnych majstrovských súťažiach 129 medailí z toho 29 titulov!

O získanie medailí sa zaslúžili desiatky našich plavcov, najmä reprezentanti ČSSR v kategórii dospelých a dorastu ako Güsching, Machková, Mačeková, Hornák, Tomšu, Kosnáč, Bobák, Neckár, Országh, Lohnická. Päť z nich prekonalo rekord ČSSR.

Okrem týchto pretekárov prispeli k zisku medailí reprezentanti SR: súrodenci Hlaváčovi, Vicen, Fábryová, Bugár, Valašková, Müller, Lauko, v posledných 10 rokoch najmä Meliš, Smolenová, Filová, Navara, Varga, Slováková, Rász, Korbášová, Bystrianská, 11 z nich prekonalo rekordy SR. Vo vrcholových medzinárodných podujatiach vyniká D. Smolenová, ktorá sa zúčastnila 4x ME, 2x MS, 1x ME juniorov (2006 v Brazílii). K. Lohnická štartovala na ME juniorov a v roku 1984 na rozdelených OH v Moskve, kde postúpila do finále (8. miesto). R. Meliš reprezentoval SR 3x na ME, M. Bobák na ME juniorov a v roku 1993 i na ME dospelých a K. Filová na ME juniorov (4. miesto) a MS juniorov. Jedným štartom sa na ME juniorov uviedli aj A. Hlaváčová, R. Seják, M. Navara, R. Varga a K. Slováková.

V tejto časti treba uviesť aj dvoch diaľkoplavcov, a to R. Dinku, ktorý štartoval 3x na ME a 2x na MS v disciplíne 25 km, a J. Korbášovú na ME vo Viedni 1994 na 5 km (11 miesto).

Ukážkou toho, že sme vedeli vychovať výborných pretekárov sú plavci, ktorí odišli hosťovať do zahraničia za lepšími podmienkami (od roku 1995), a to M. Bobák, B. Hronský, R. Rácz na univerzity do USA, K. Filová do Austrálie a M. Navara do vrcholového športu v Stuttgarte.

Náš oddiel reprezentoval vysokoškolský šport a STU organizovaním tradičných medzinárodných podujatí, ako napr.: Pohár 17. novembra (Medzinárodný deň študentov), Pohár STU (jubilejný 10. ročník sa uskutočnil v decembri 2006). Najproblematickejším prvkom v posledných rokoch je finančná stránka našej činnosti a rozvoja. Najväčšou položkou je prenájom bazéna na ŠD J. Hronca. Zatiaľ čo v roku 1999 sme uhradili ročný prenájom približne za 5 000 Sk, v roku 2006 to bolo 1 251 470 Sk a minimálny priestor na Pasienkoch nás stojí 66 171 Sk. Keďže dotácie v roku 2006 zo strany štátnych orgánov a 2 % z daní prinesú 1/3 z celoročných výdavkov a mesačné oddielové príspevky rodičov sa neustále zvyšujú, museli sme od 1. 2. 2007 prejsť na krízový režim – zníženie vodnej plochy na športovú prípravu tiež o 1/3. Veľa plavcov nám odchádza do „lacnejších" oddielov a veľké problémy máme s výškou sumy za základný plavecký výcvik. Výsledkom toho je, že namiesto výberu talentov prijmeme každého žiaka, bez ohľadu na jeho kvality, čo sa iste odrazí na výkonnostnom raste a reprezentácii STU na všetkých úrovniach. S obavou z rozpustenia plaveckého oddielu čakáme na rekonštrukciu bazénu v ŠD J. Hronca, ktorá bude po tých dlhých rokoch časovo aj finančne náročná. Keďže všetky bazény sú plne obsadené dlhodobými nájomníkmi a pri poskytnutí určitých možností v bazénoch na SvF a FEI predpokladáme problémy, strácame nádej na úspešné pokračovanie našej práce, ale aj tak nečakáme pomoc so založenými rukami. Po 57 rokoch mojej práce funkcionára a trénera som s prípadnou likvidáciou plaveckého oddielu Slávie STU ani vo sne nepočítal.

Mgr. Otokar Urban, SjF STU

Ocenení v akcii Vedec roka 2006 (prof. Michal Uher druhý sprava).

FCHPT Uznanie za celoživotné dielo pre prof. Uhra

Dňa 2. apríla v sále ZSVTS v Bratislave vyhlásili výsledky 10. ročníka oceňovania osobností pod názvom „Vedec roka 2006".

Uznanie za celoživotné dielo v SR za rok 2006 dostal prof. Ing. Michal Uher, DrSc., emeritný profesor organickej a bioorganickej chémie na Katedre organickej chémie Fakulty chemickej a potravinárskej technológie STU v Bratislave. Ocenený bol za významný prínos pri objasňovaní vlastností a využitia prírodných a syntetických sladidiel a za založenie školy bioorganickej chémie. Z vedeckých výsledkov prof. M. Uhra sú najvýznamnejšie: príprava derivátov kyseliny kojovej, zistenie niektorých jej biologických účinkov a ich aplikácia s využitím antioxidačných účinkov v potravinárskom priemysle. Ocenený pripravil asi 300 nových zlúčenín, z ktorých niektoré boli prakticky využité. Výsledkom jeho mnohoročnej práce v oblasti syntézy izotiokyanátov a ich reakčných produktov sú látky, ktoré sa využívajú v chemickej ochrane rastlín. Prof. M. Uher napísal monografiu „Prírodné a syntetické látky sladkej chuti", ktorá bola preložená do ruštiny, poľštiny a angličtiny. Zoznam literatúry, ktorú napísal, obsahuje 11 monografií, 160 vedeckých článkov v časopisoch a 40 patentov (7 zahraničných a domáci, realizovaný v de Miclén a. s. Levice).

SvF Študentská osobnosť Slovenska v akademickom roku 2005/2006

Projekt Študentská osobnosť Slovenska sa uskutočňuje pod záštitou prezidenta SR Ivana Gašparoviča, s podporou Slovenskej rektorskej konferencie a pod odbornou garanciou Slovenskej akadémie vied. V projekte bol ocenený aj náš študent 3. stupňa vysokoškolského štúdia Ing. Norbert Repka, PhD.

Po ukončení inžinierskeho štúdia nastúpil na interné doktorandské štúdium u školiteľa prof. D. Petráša na Katedru technických zariadení budov na SvF STU. Počas doktorandského štúdia absolvoval výskumný pobyt v rámci programu CEEPUS na Stavebnej fakulte ČVUT v Prahe a tri mesiace strávil v rámci programu Leonardo da Vinci ENSI – Energy Saving International AS v nórskom meste Oslo. Jeho dizertačná práca „Príspevok k návrhu kombinovaných systémov vykurovania a vetrania halových objektov" mala nielen vysoký vedecký, ale aj praktický prínos. Je spoluautorom mnohých expertíz z tejto oblasti. Jeho aktivity sú zamerané na oblasť znižovania energetickej náročnosti budov, energetických auditov budov, vykurovania a vetrania veľkoobjemových halových objektov a na oblasť obnoviteľných zdrojov energie (biomasa). Zúčastnil sa mnohých zahraničných konferencií. V súčasnosti je na výskumnom pobyte Post-Doctoral Research Stay, Penn State University PHRC – Pennsylvania Housing Research Center, State College, Pennsylvania, USA, kde sa zaoberá stavebnou fyzikou.

Dňa 16. novembra 2006 Ing. Norbert Repka, PhD., získal cenu Werner von Siemens Excellence Award 2006 za spomínanú dizertačnú prácu

prof. Ing. Jozef Oláh, PhD., SvF STU

FIIT Cisco Olymp 2007

Regionálna sieťová akadémia FIIT STU v Bratislave pripravila pre študentov Cisco NetAcad, Cisco Olymp 2. ročník súťaže Cisco Olymp 2007.

Univerzitné kolo súťaže prebehlo 15. marca 2007 v priestoroch FIIT. Učastníci súťažili v kategórii UNI, kde si zmerali sily na zadaniach obsahujúcich témy prvých štyroch semestrov CCNA.

Víťazmi sa stali Peter Magula, študent bakalárskeho štúdia programu počítačové systémy a siete FIIT STU, a Martin Koštial, študent inžinierskeho štúdia programu telekomunikácie FEI STU, ktorí si okrem zaujímavých vecných cien vybojovali postup do medzinárodného kola, ktoré sa uskutoční 29. a 30. júna za účasti študentov z Čiech, Rumunska a Ruska. Víťazom blahoželáme a prajeme veľa ďalších úspechov.

Viac informácií nájdete na stránke http://www.cisco.fiit.stuba.sk/.

Zuzana Marušincová, FIIT STU

FEI Na FEI STU zasadala Rada Európskej asociácie pre vzdelávanie v elektrotechnickom a informatickom inžinierstve

V dňoch 22. až 24. 3. 2007 sa FEI STU stala miestom stretnutia viac ako 30 odborníkov z významných európskych univerzít pre vzdelávanie v oblasti elektrotechnického a informatického inžinierstva (EIE). V Klube zamestnancov FEI STU zasadala Rada európskej asociácie pre vzdelávanie v elektrotechnickom a informatickom inžinierstve (EAEEIE) a po nej sa konala schôdza pracovných skupín spoluriešiteľov projektu *EIE Surveyor: Reference Point for Electrical and Information Engineering in Europe*. Do riešenia tohto projektu je zapojených 117 európskych univerzít, medzi nimi aj STU, zastúpená Fakultou elektrotechniky a informatiky.

Táto udalosť je výsledkom angažovanosti FEI STU v procese harmonizácie vzdelávania v Európe, ktorého cieľom je vytvorenie spoločného európskeho priestoru pre vysokoškolské vzdelávanie (EHEA – Europen Higher Education Area). Tento proces bol iniciovaný oficiálne *Bolonskou výzvou* v roku 1999. Sú v ňom zaangažované významné európske organizácie, napríklad EUA (European Universities Association), EAEEIE (European Association for Education in Electrical and Information Engineering), EAIE (European Association for International Education), BEST (Board of European Students of Technology). Prostredníctvom týchto organizácií vstupujú do Bolonského procesu hlavní aktéri – univerzity a iné relevantné vzdelávacie inštitúcie, ktoré priamo realizujú jednotlivé závery a rozhodnutia v praktickom živote. Z tohto dôvodu je angažovanosť univerzít v tomto procese, či už v etape prípravy jednotlivých rozhodnutí, alebo v etape ich realizácie, mimoriadne dôležitá, ba priam kľúčová.

FEI STU už od akademického roku 1993/1994, teda takmer 5 rokov pred vznikom Bolonskej deklarácie, nastúpila na cestu realizácie dvojstupňového systému štúdia a neustále venovala pozornosť vývoju vysokoškolského vzdelávania v európskom priestore. Dialo sa tak najmä formou účasti zástupcov FEI STU na konferenciách EAIE (pravidelne od roku 1996), ako aj formou ich priamej účasti na riešení rozsiahlych projektov zameraných na vzdelávanie v oblasti EIE. V tejto súvislosti možno spomenúť nasledujúce projekty:

INEIT-MUCON, realizovaný v rokoch 1996 – 2000 pod názvom *Innovation for Education in Information Technology through Multimedia and Communication Networks*. Tento projekt bol realizovaný formou tematickej siete pozostávajúcej z približne 50 európskych univerzít pod vedením EAEEIE. Bol zameraný na tvorbu a výmenu pedagogických zdrojov (učebné texty, učebné pomôcky...) pre také disciplíny, ako sú teoretická elektrotechnika, komunikačné technológie, elektroenergetika, výpočtová technika, senzorika, elektronika a ďalšie. Tieto produkty sú zverejnené na webových stránkach EAEEIE a sú k dispozícii všetkým inštitúciám a študentom bezplatne.

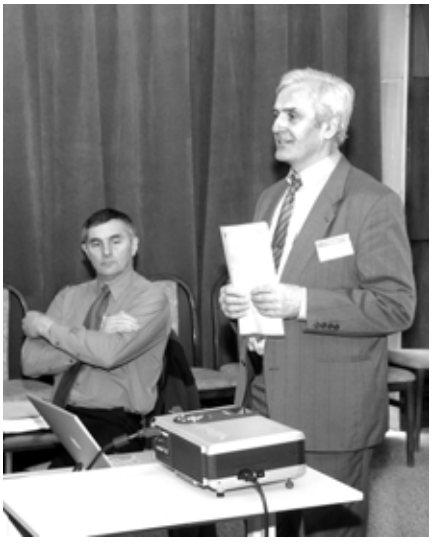

Zasadnutie pracovnej skupiny pod vedením prezidenta EAEEIE prof. A. E. Warda, York University, UK

THEIERE, realizovaný v rokoch 2000 – 2005 pod názvom *Thematic Harmonization in Electrical and Information EngineeRing in Europe*. Na riešenie tohto projektu bola vytvorená tematická sieť cca 110 univerzít a iných relevantných partnerov. Medzi hlavné aktivity a výsledky projektu možno zaradiť vytvorenie monografie „Towards the Harmonization of Electrical and Information Engineering Education in Europe", ktorá obsahuje prehľad a analýzu vzdelávania v oblasti EIE v Európe. Analýza sa týka organizácie vzdelávania, pedagogických záležitostí, nových vyučovacích nástrojov, hlavných trendov vo vývoji vzdelávacích systémov v EIE, krátkych vzdelávacích kurzov dostupných na internete alebo CD nosičoch, liniek dostupných pre profesionálne inžinierske organizácie a siete, ako aj ďalších informácii. Monografia je pre záujemcov k dispozícii aj na FEI STU.

EIE-SURVEYOR – *Reference Point for Electrical and Information Engineering in Europe*. Riešiteľom projektu je tematická sieť 117 európskych univerzít pod vedením EAEEIE, doba realizácie je plánovaná na roky 2006 – 2008. Ide o projekt, ktorého riešenie ešte nie je ukončené. Hlavné ciele projektu sú:

Identifikácia „generických" a „špecifických" kompetencií pre študijné programy v oblasti EIE

Hodnotenie kvality vzdelávacích nástrojov a zdrojov dostupných v EIE

Analýza súčasného stavu a návrh metodiky akreditácie študijných programov s cieľom zvýšiť ich porovnateľnosť a návrh spoločných certifikačných procedúr v spoločnom európskom priestore vzdelávania.

Návrh na vytvorenie databázy existujúcich študijných programov (curricula) v oblasti EIE v Európe, multinárodných študijných programov a zmapovanie stavu implementácie záverov Bolonského procesu v oblasti vzdelávania v EIE na úrovni Bc., Ms. a PhD.

Hlavným prínosom zo strany FEI STU k riešeniu tohto projektu je príspevok k identifikácii generických a špecifických kompetencií v súčasných študijných programoch v oblasti EIE. Ide vlastne o zmapovanie názorov vysokoškolských pedagógov, študentov, absolventov a zamestnávateľov na vhodnosť štruktúry študijných programov z hľadiska potrieb trhu pracovných síl, analýzu týchto názorov a vyvodenie záverov, ako aj spätnoväzobných odporúčaní pre vzdelávacie inštitúcie.

Prínosom k riešeniu tohto projektu, ale aj k ďalšiemu posilneniu medzinárodnej dimenzie STU a FEI STU bola aj samotná organizácia tohto podujatia v priestoroch FEI STU. V rámci slávnostného privítacieho aktu sa uskutočnila vizuálna prezentácia o FEI STU, obsahujúca základné informácie o histórii fakulty, jej súčasnosti a víziách do budúcnosti.

Na záver si dovoľujem poďakovať predchádzajúcemu i súčasnému vedeniu FEI STU nielen za všestrannú podporu, poskytnutie priestorov a technického vybavenia, ale aj za finančné prostriedky na krytie nevyhnutných organizačných nákladov. Uznanie a vďaku vyslovujem aj oddeleniu pre vedeckovýskumnú činnosť a zahraničné styky dekanátu FEI STU.

prof. Ing. Jozef Jasenek, PhD., FEI STU

FIIT ProFIIT 2007 – finále súťaže stredoškolákov v programovaní

V dňoch 16. – 17. marca 2007 sa konalo finále súťaže ProFIIT 2007. Súťaž poskytuje žiakom stredných škôl príležitosť zmerať si svoje skúsenosti a schopnosti s programovaním a tvorbou algoritmov.

Prvé kolo súťaže bolo korešpondenčné a uskutočnilo sa prostredníctvom siete internet, kde jednotlivci alebo dvojčlenné tímy riešili trinásť problémov, zadaných v elektronickom systéme pre organizáciu ProFIIT, počas obdobia troch týždňov.

Príklady boli jednoduchšie i ťažšie, pripravené tak, aby pri ich riešení bolo potrebné použiť rôzne algoritmy a v niektorých prípadoch aj ich kombinácie. Veľmi príťažlivý príklad bol „Zaujímavý výsluch", v ktorom bolo treba na základe výrokov určiť, kto patrí do akej rodiny, pričom jedna rodina vždy klame, druhá hovorí vždy pravdu a ďalšia klame, resp. hovorí pravdu v závislosti od počasia. Dva z príkladov boli zamerané na dešifrovanie textov. Všetky príklady boli previazané pútavým detektívnym príbehom z talianskeho prostredia.

Víťazom sa stal tím v zložení Georgi Rangelov (Gymnázium VJM S. Janosa v Komárne) a Balázs Kezes (Gymnázium P. Pázmáňa VJM v Nových Zámkoch).

Druhé miesto si vybojovali Peter Ondrúška a Juraj Koyš (SPŠ v Dubnici nad Váhom).

Tretí sa umiestnili Adrian Chovan a Ján Cibulka (Gymnázium I. Horvátha v Bratislave).

Korešpondenčného kola sa zúčastnilo 325 žiakov z 92 škôl (81 gymnázií, 9 stredných škôl elektrotechnického a 2 iného zamerania) z 50 miest Slovenska.

Najviac škôl a najviac žiakov bolo z Bratislavy: 96 žiakov z 21 škôl (19 gymnázií a 2 SPŠE). Najviac žiakov sa zúčastnilo z Gymnázia J. Hronca v Bratislave (32), ďalej nasledovalo Gymnázium na Alejovej ul. V Košiciach a Gymnázium v Žiari nad Hronom (po 12) a Gymnázium na Golianovej ul. v Nitre (11).

Finále súťaže sa konalo v novovybudovanom projektovom štúdiu Fakulty informatiky a informačných technológií STU v Bratislave v Mlynskej doline, v ktorom je nainštalovaných 40 výkonných osobných počítačov s vysokorýchlostným pripojením na lokálnu sieť FIIT STU a následne na SANET. Inštalované počítačové a komunikačné prostriedky tvoria základný predpoklad na tvorbu širokého spektra aplikácií v oblasti pedagogiky a výskumu.

Finále sa zúčastnilo 41 účastníkov – jednotlivci aj tímy – z korešpondenčného kola z 19 škôl (18 gymnázií a 1 SPŠ) z 13 miest Slovenska. Tentoraz všetci súťažili ako jednotlivci a mali k dispozícii päť hodín na vyriešenie šiestich zadaní. Ich úlohou bolo vytvoriť počítačové programy ako správne riešenia čo najväčšieho počtu problémov a prostredníctvom systému ich odovzdať v čo najkratšom čase.

Víťazom súťaže ProFIIT 2007 sa stal Balázs Kezes, žiak Gymnázia P. Pázmáňa VJM v Nových Zámkoch, ktorý obhájil svoje postavenie z korešpondenčného kola, 2. v poradí sa stal Jakub Vojtko, žiak Gymnázia J. Hronca v Bratislave, a 3. priečku obsadil Peter Ondrúška zo SPŠ v Dubnici nad Váhom.

O tom, že finále bolo náročné, svedčí aj skutočnosť, že maximálny počet vyriešených problémov bol len polovicou z celkového počtu zadaných, a to vyriešili len dvaja súťažiaci. Tretinu problémov vyriešili tiež len dvaja a po jednom probléme vyriešili 13 súťažiaci.

Keďže súťaž je určená predovšetkým pre žiakov stredných škôl, ktorí sa plánujú prihlásiť na bakalárske štúdium na FIIT STU v Bratislave v akademickom roku 2007/08, víťazi a úspešní riešitelia vo finále ProFIIT 2007 okrem zaujímavých vecných cien získali aj body do hodnotenia prijímacej skúšky na fakultu v prijímacom konaní – víťazi až 100 % maximálneho bodového hodnotenia.

Ako súťažiaci hodnotili korešpondenčné kolo?

- Úlohy boli koncipované netradičným štýlom, keď sa muselo spojiť niekoľko programovacích techník dohromady, čo niektorým mohlo robiť problémy. Prakticky všetky úlohy boli kombinovaním dvoch a viacerých „štandardných" postupov (dynamické programovanie, grafy, algoritmy na vyhľadávanie cesty, zásobníky, backtracking...).
- Za pozitívum považujem to, že úlohy boli zasadené do deja v pozadí, čo vytváralo lepší dojem, že nejde len o „suché" programovanie (lepší programátori to však väčšinou prehliadnu a idú hneď riešiť).
- Úlohy boli dosť rôznorodé, chcelo by to však niečo viac z ukážkových postupov, pretože neskúsenejším programátorom to spôsobovalo problémy.
- Celková úroveň bola tento rok vyššia aj preto, že sa toho muselo „omnoho viac nakódiť a zdrojáky boli dlhšie" (subjektívny názor).
- Za najzaujímavejšie úlohy považujem úlohy „Zamotaný výsluch" (takú úlohu som videl prvýkrát), „Dvere" a (superťažká) úloha „Záhradný vynález".
- Zamotaný výsluch – „tento problém sa mi moc nepáčil, možno aj preto, lebo som to riešil veľmi komplikovane. Naprogramoval som do môjho programu všetky možné vety na vstupe a dal som na nich jeden switch. Takže som mal jeden menší počet if-ov. A potom som vygeneroval všetky kombinácie a permutácie a s tým som zahral. Tie možné vstupy som napísal konštantne do jedného poľa, ale niekde som náhodou vynechal jednu čiarku, a tak mi zlúčili dve vety. Na vstupe som nenašiel tie dve vety a crashol mi počítač po prvom submite. Rýchlo som to opravil, potom mi crashlo aj to. Bol som si istý, že môj program môže crashnuť len na zlý input, nevedel som, čo robiť, skúšal som odobrať medzerníky na konci riadkov, ale ten môj nový program zase crashol. Rýchlo som zistil, že som vynechal len jednu bodku. Samotný problém nebol ťažký, len sa to muselo hekovať, a preto sa mi to trošku nepáčilo. Nemám rád problémy, kde mám viac kódovať, ako myslieť, ale to je asi len moja vec").

Viac informácii môžete získať vo webovom sídle fakulty na stránke:

http://www.fiit.stuba.sk/buxus/generate_page.php?page_id=1819.

Zuzana Marušincová, FIIT STU

Pohľad na mesto z rieky.

FA Konferencia UICEE o inžinierskom vzdelávaní

V Bangkoku (Thajsko) sa 19. – 24. marca 2007 uskutočnila desiata medzinárodná výročná konferencia UICEE (UNESCO International Centre for Egineering Education), zaoberajúca sa problematikou vzdelávania v inžinierskych odboroch (v zmysle technických odborov a nie inžinierskeho stupňa vzdelávania). Konferencie sa zúčastnilo približne 150 vysokoškolských učiteľov a akademických funkcionárov a odznelo 70 príspevkov zaradených do rokovacích sekcií:

– inovácie a alternatívy inžinierskeho vzdelávania,
– nové prístupy v inžinierskom vzdelávaní,
– medzinárodné skúsenosti z inžinierskeho vzdelávania a výcviku,
– trendy inžinierskeho vzdelávania,
– multimédiá a internet v inžinierskom vzdelávaní,
– podstatné výsledky a výzvy pre inžinierske vzdelávanie,
– prípadové štúdie,
– efektivita metód inžinierskeho vzdelávania,
– kvalita výsledkov a možnosti rastu kvality inžinierskeho vzdelávania,
– správy o aktivitách z UICEE.

Všetky príspevky boli recenzované a ich zaradenie do programu podliehalo oponentúre a schváleniu medzinárodným vedeckým výborom. Z evalvačného pohľadu dosahuje táto konferencia kvalitu najvyššej úrovne. Účasť na konferencii bola súčasťou projektu KEGA.

Referát v rámci prvého tematického bloku predniesol prof. R. Špaček na tému *Kontexty slušnosti, krásy a pravdy v architektúre mesta*. Referát sa zaoberal vybranými otázkami etiky architektonickej tvorby, respektíve etiky výkonu povolania architekta. Téma, ako jeden z výstupov výskumu, bola dokumentovaná príkladmi z obdobia totalitných spoločenských režimov, v ktorých mali aj architektúra a urbanizmus svoje špecifické prejavy a stali sa nástrojom vyjadrenia spoločenských ideí. Porovnanie príbuznosti tvorby sovietskeho Jofana s nemeckým Speerom, architektúra obdobia talianskeho fašizmu, priestorová koncepcia gulagov, ale najmä vedomá urbanistická koncepcia a architektúra stavieb nacistických koncentračných táborov vyvolali pozornosť a ohlas publika. Z niektorých diskusných vystúpení z odborov dosť vzdialených od architektúry bolo zrejmé, že architektonická a urbanistická tvorba a jej výsledky oslovujú širokú verejnosť, že táto verejnosť je dnes značne vnímavá – a to by malo viesť k hlbším a spoločensky zodpovednejším nárokom a požiadavkám na architektonickú a urbanistickú tvorbu, najmä však na uvedomenie si jej spoločenských dôsledkov.

Z nášho pohľadu vyvolal pozornosť aj ďalší referát, venovaný problematike otázkam

Prof. R. Špaček pri prednáške v prvý deň konferencie.

etiky a výsledkom poznania vedného odboru a ich aplikáciou vo vzdelávaní. Prof. Sjursen z Polytechnic University New York sa v oblasti bioinžinierskych odborov dotkol etických rozmerov problematiky klonovania a vplyvu týchto otázok na vzdelávanie v biologickom inžinierstve.

Tieto dva referáty jednoznačne potvrdili, že otázkam etických rozmerov vedeckých poznatkov je potrebné venovať väčšiu pozornosť už počas štúdia a považovať ich za integrálnu súčasť vzdelávania. Pre nás z toho vyplýva, že okrem typologických, konštrukčných a estetických požiadaviek na tvorbu treba venovať počas celého štúdia zvýšenú pozornosť aj etickým otázkam a možným dôsledkom architektonickej tvorby.

Zaujímavé boli aj referáty v bloku venovanom otázkam spoločenského života na univerzite. Špecifiká prvých dní a prvého roku štúdia

rozoberali viaceré príspevky. Nemeckí kolegovia z Wismaru napríklad informovali o uvítacej párty pre študentov a o informačnom servise, ktorý má umožniť rýchlejšiu orientáciu a adaptáciu nového študenta na univerzitný spôsob života. Jeden z referátov poznamenal, že jednou z prvých úloh univerzity je zabudnúť na spôsoby stredoškolského štúdia. Tým nepriamo upozornil, že úlohou univerzít je aj ovplyvňovanie formovania stredoškolského štúdia tak, aby sa stalo skutočnou prípravou na univerzitné štúdium bez toho, aby prechod na univerzitu vyvolával stresy.

E-learning

Otázkam e-learningu sa venoval celý jteden blok. Predstavil problematiku aj z iného uhla možností, ako sa vyvíjajú predstavy u nás. Napríklad živá nahrávka prednášky profesora a jej distribúcia prostredníctvom internetu výrazne šetrí priestory, umožňuje študentom vypočuť si ju v ktoromkoľvek čase a aj viackrát (e-learning and face-to-face teaching). „Fyzické" prednášky v aule sa potom venujú len dvom alebo trom vybraným témam. Kvalita e-learningovej prednášky je súčasne pozvánkou na tieto akcie.

Konferencia bola príležitosťou predstaviť FA STU a vymeniť si poznatky z rôznych oblastí vysokoškolskej pedagogiky a univerzitného života. Okrem oficiálnych vystúpení sú cenné najmä kontakty získané na sprievodných spoločenských podujatiach konferencie. Špecifiká a porovnania rôznych odborov prinášajú inšpiratívne podnety na filozofiu, metodiku a organizačné princípy aj pre oblasť vzdelávania v architektúre. Na základe poznatkov z konferencie je možné konštatovať, že v základných kontúrach je vzdelávanie na FA STU (vďaka akreditáciám študijných programov) v súlade s trendmi univerzitného vzdelávania v zahraničí, určité rezervy sa objavujú v spôsoboch realizácie a, samozrejme, v materiálno-technickom zázemí celého procesu.

Bangkok – Benátky východu

Súčasťou konferencie boli aj sprievodné akcie venované spoznávaniu Bangkoku – Benátok východu. Ako architekti sme privítali možnosť zažiť atmosféru mesta na rieke. Bangkok (6 mil. obyvateľov) je mestom obrovských mierkových kontrastov, ktoré sú j dôsledkom kontrastov spoločenských. Vedľa najmodernejších výškových stavieb stoja polorozpadnuté kolové stavby, ktoré najviac vidno na zobytnených riečnych kanáloch – *klongoch*. Pohľad na vodu jasne prezrádza, že s púšťaním odpadu do rieky si tam zrejme problém nerobia... Každá chatrč má však elektrickú prípojku a prívod vody, všetko nad úrovňou terénu alebo nad hladinou vody. Vzhľad centra mesta ovplyvňuje vysoká betónová konštrukcia visutej koľajovej dopravy, ktorá sa vinie tesne pred fasádami nových výškových budov. Pohľad na panorámu centra mesta z centrálneho parku pripomína obrázky známe z New Yorku. Architektúra výškových stavieb je rozmanitá – od hladkých celosklených hranolov, cez postmodernistické až po orientálne-historizujúce. Napriek zdanlivo chaotickému usporiadaniu a dojmu živelnosti výstavby je to mesto s ľahko pochopiteľným systémom kombinácie riečnej a visutej koľajovej dopravy, ktorú dopĺňajú miestne motorizované rikše *tuk-tuky*, taxíky (veľmi dobré, cena sa dá vopred dojednať a bez ohľadu na počet kilometrov potom platí) a dosť zlé autobusy. Osobitným zážitkom je návšteva miestnych budhistických chrámových komplexov, v rámci ktorých je nádherne riešená aj zeleň. To treba vidieť, popísať sa to dá ťažko. (pozri napr. www.loveme.com; www.bmair.nl). Po usporiadaní fotografií vás radi pozveme na prednášku.

prof. Ing. arch. Bohumil Kováč, PhD., FA STU
Foto. B. Kováč

FA Veci a vecičky zo sveta značky Škoda

Pozrite sa na jej produkty, spektrum cieľových zákazníkov a vyberte si jednu skupinu. Zanalyzujte jej životný štýl, zvyky, predmety, ktoré ich obklopujú, a navrhnite kolekciu 10 predmetov, ktoré spoločne vytvárajú svet značky Škoda.

Tak sa začínalo zadanie pre študentov Ústavu dizajnu Fakulty architektúry STU v Bratislave na súťaž v rámci projektu, ktorý mal objaviť nové nápady na kolekciu autodoplnkov určených pre predajcov automobilov tejto značky. Prioritou pri stvárnení témy bola tradícia automobilov značky Škoda, ich technologická vyspelosť, dôvtip českých ľudí a ich vzťah k zmysluplnému využívaniu voľného času.

Projekt sa rozbehol návštevou študentov v automobilke Škoda Auto, a. s., Mladá Boleslav, kde pri výrobných pásoch mohli na vlastné oči spoznať súčasnosť a vo firemnom múzeu aj bohatú minulosť tejto značky.

Polročný maratón

Pol roka pracovali 28 študenti v neobyčajne tvorivej atmosfére na tomto príťažlivom projekte. Svoje nápady mohli priebežne konzultovať priamo s firemnými dizajnérmi. Mimochodom, majú medzi nimi aj „svojho človeka". Je ním 30-ročný dizajnér Dipl. Ing. Peter Olah, absolvent dizajnu na Fakulte architektúry STU, ktorého nápady sú zhmotnené napríklad v modeloch Škoda Roomster, ale aj Yeti

či Superb. Polročné úsilie prinieslo mnoho originálnych nápadov v podobe funkčných modelov i počítačových vizualizácií. Výsledky boli veľmi rozmanité – niektoré autodoplnky charakterizovala elementárna jednoduchosť, iné dômyselná rafinovanosť, a boli tu aj vecičky náročnej kvality a komfortu.

Čo zaujalo?

Dizajnérov z Mladej Boleslavi zaujala napríklad kultivovaná kolekcia nožov, mimoriadne vtipná hračka Yeti, piknikové sety, samovarná kanvica, nápadité papuče umiestnené v rohoži auta pre spolujazdca, mikina pre pilota modelu RS, protišmyková obuv alebo šály a tričká pre šoférky... Nechýbala ani voľná výtvarná interpretácia na tému automobil. Dizajn doplnkov bol spracovaný vskutku profesionálne. Zodpovedal technológii a konštrukcii výroby a v neposlednom rade marketingovému zámeru firmy Škoda Auto, a. s. O grafickú tvár projektu sa zaslúžil Ing. Michal Brašeň.

„Všetkým zúčastneným priniesol projekt mimoriadne zážitky, nové kontakty a študentom jedinečnú príležitosť nahliadnuť do *dizajnérskej kuchyne* jednej z najvýznamnejších európskych automobiliek," hovorí vedúci tohto projektu za Ústav dizajnu FA STU doc. akad. sochár Peter Paliatka.

Profesionálne skúsenosti, nové kontakty

Na záver pripomeňme, že projekt vznikol v spolupráci s oddelením dizajnu a s podporou marketingu Škoda Auto, a. s. Jeho hlavným garantom bol šéfdizajnér Škoda Auto, a. s., Dipl. Ing. Jens Manske, vedúcim projektu za Škoda dizajn Dipl. Ing. Peter Olah a na slávnostnom predstavení študentských prác sa zúčastnil aj vedúci exteriéru – dizajnér Karl Neuhold.

„Veríme, že úspešné finále tohto projektu je zároveň prísľubom našej ďalšej spolupráce so Škoda Auto, a. s.," tvrdí docent Peter Paliatka.

doc. akad. soch. Peter Paliatka, FA STU
Jozef Turlík, FA STU
Foto: Jana Saporová, Miroslav Tuleja

FA

No way back? – Niet cesty späť?

(11. – 12. 12. 2006. The London School of Economics and Political Science)

Dvojdňová konferencia na tému vzťahu ekológie a umenia, organizovaná RSA.org a jej partnermi Arts Council England a London School of Economics and Political Science, sa snažila nájsť odpoveď na otázky možností prelínania umeleckej praxe s ekologickou náplňou. Význam slovného spojenia ekológia a umenie treba však chápať v najširšom možnom zmysle. Jeho rozsahové spektrum zahŕňalo prednášky a diskusie čínskych autorov o zrode nových miest v súčasnej Číne, hodnotené až príliš pozitívne, cez odborné prednášky o devastovaní pôdneho fondu, vodíkových vykurovacích systémoch a umeleckých workshopoch v brazílskych getách, až po vytváranie nezávislých malých ekonomík a lokálne protestné akcie proti výrubu stromov v parku vo východnom Londýne.

Stretávacím bodom prechádzajúcim takmer cez všetky prednášky bola ekologická kríza nielen v zmysle globálneho otepľovania, ale aj širšieho chápania sociálnych problémov krajín tretieho sveta alebo problémov ďalšieho rozvoja západných miest.

Témy, ktoré ma zaujali z pohľadu architekta, sa najviac týkali odlišného riešenia klasického problému revitalizácie mestskej štruktúry.

James Marriot a Jane Trowell, zakladajúci členovia skupiny Platform, prezentovali niekoľko svojich projektov, najmä pokračovanie ikonického projektu *Still Waters (Stojaté vody)* z roku 1992, ktorý sa zaoberal revitalizáciou riek, riečok a potokov Londýna. Samotné architektonické riešenie nie je najpodstat-

nejšou časťou projektu. To, čo tvorí úspešný základ týchto aktivít, je navrhnutie správneho spôsobu komunikácie, zapojenia obyvateľov do rôznych lokálnych aktivít týkajúcich sa konkrétneho problému alebo zapojenie školákov ako výskumníkov do skúmania kvality života v riečke pochovanej niekde v kanalizácii pod ich školou. Podobné zameranie prezentoval aj bývalý spolupracovník projektu Platform umelec James Jordan.

Akcie projektu *Reclaim the Streets (Navrátenie ulice)* 1995 – 2000 si dali za cieľ vrátiť obyvateľom ulicu, ktorú teraz vlastnia automobily.

Spoločným menovateľom všetkých týchto akcií je riešenie konkrétnych problémov pre konkrétnych ľudí. To najdôležitejšie, čo dnešná architektúra skoro úplne opustila, je riešenie problémov spolu s ľuďmi, ktorých sa týkajú. Z pohľadu architekta sú práve tieto stratégie novým poľom možností, ako navrhovať architektúru pre lokálne komunity.

Dôležitosť konferenčných tém a ich riešení pre celú spoločnosť zdôraznil príhovor britského ministra kultúry Davida Lammyho.

Za možnosť zúčastniť sa tejto akcie by som sa chcel poďakovať Britskej rade na Slovensku.

Mgr. art. Martin Uhrík PhD., FA STU

JUBILANTI

Prof. Ing. Jozef Jasenek, PhD., 60-ročný

V týchto dňoch sa dožíva šesťdesiatin v dobrom zdraví a v plnom pracovnom nasadení náš kolega, dlhoročný pracovník Katedry teoretickej a experimentálnej elektrotechniky FEI STU v Bratislave, prof. Ing. Jozef Jasenek, PhD.

Prof. Jasenek pôsobí na našej katedre od roku 1970. V roku 1980 získal vedecko-pedagogický titul kandidáta technických vied v odbore teoretická elektrotechnika, v roku 1986 bol vymenovaný do funkcie docenta a v roku 2004 inaugurovaný za profesora.

Počas doterajšieho pôsobenia na fakulte sa prof. Jasenek vypracoval na výraznú pedagogickú a vedeckú osobnosť. Jeho pedagogická, vedecká i organizačná činnosť je veľmi bohatá. Popri prednášaní klasických predmetov teoretickej elektrotechniky zaviedol alebo sa podieľal na vypracovaní 6 nových predmetov pre študentov denného štúdia, dvoch nových predmetov pre študentov doktorandského štúdia a pre zahraničných študentov prednášal predmety v anglickom jazyku. Je autorom alebo spoluautorom 7 učebných textov.

Počas niekoľkých funkčných období pôsobil na FEI STU ako prodekan pre pedagogickú činnosť. Svojou prácou významne prispel k celkovej transformácii a modernizácii systému štúdia a k implementácii systému kreditového hodnotenia štúdia na FEI STU. Ako prodekan a člen dvoch významných európskych organizácií – Európskej asociácie pre vzdelávanie v elektrotechnickom a informatickom inžinierstve (EAEEIE) a Európskej asociácie pre medzinárodné vzdelávanie (EAIE) – intenzívne sledoval a sleduje vývoj v oblasti vysokoškolského vzdelávania, najmä v rámci Bolonského procesu. Pravidelne sa zúčastňuje na významných podujatiach v oblasti rozvoja vysokoškolského vzdelávania a na celosvetových konferenciách, ako sú napríklad výročné konferencie Európskej asociácie pre medzinárodné vzdelávanie. Takto získané skúsenosti sa snaží uplatňovať na pôde FEI STU, ako aj v celoslovenskom meradle prostredníctvom publikácií v rôznych periodikách. Ako spoluriešiteľ a zástupca FEI STU sa zapájal do riešenia viacerých medzinárodných inštitucionálnych projektov financovaných EÚ, zameraných najmä na nové trendy rozvoja vysokoškolského vzdelávania a na riadenie kvality vzdelávania.

Významne prispel k vypracovaniu dokumentov na akreditáciu nových študijných programov bakalárskeho a inžinierskeho štúdia FEI STU. Je predsedom odborovej komisie FEI STU pre študijný odbor teoretická elektrotechnika a členom odborovej komisie FEI STU pre študijný odbor elektronika v doktorandskom štúdiu. V súčasnosti pôsobí aj ako člen pracovnej skupiny *elektrotechnika* akreditačnej komisie – poradného orgánu vlády SR.

Vo vedeckovýskumnej práci prof. Jaseneka možno sledovať dve charakteristické etapy – etapu výskumu v oblasti mikrovlnových materiálov a aplikovaného magnetizmu a etapu výskumnej práce v oblasti vláknovej optoelektroniky. Výsledky, ktoré dosiahol, vyústili do realizácie viacerých prototypov experimentálnych meracích aparatúr a viac ako 50 vedeckých alebo odborných publikácií v časopisoch doma i v zahraničí.

Výsledky svojej vedeckovýskumnej práce z posledného obdobia súhrnne publikoval vo vedeckej monografii Optická vláknová reflektometria. Je členom medzinárodného organizačného výboru Medzinárodnej putujúcej letnej školy o mikrovlnovej technike a optoelektronike, organizovanej najmä pre študentov doktorandského štúdia, na organizovaní ktorej participuje deväť významných technických univerzít v strednej Európe.

Do ďalších rokov želáme nášmu jubilantovi dobré zdravie, veľa energie, tvorivého elánu, pohody a spokojnosti v pracovnom i osobnom živote.

Doc. Ing. Ľubomír Šumichrast, CSc.
a kolektív KTEE FEI STU

JUBILANTI

Prof. Ing. Alexander Linczényi, CSc., 75-ročný

Koncom marca sa dožil 75-ročného životného jubilea významný predstaviteľ manažérstva kvality na Slovensku, prof. Ing. Alexander Linczényi, CSc.

Narodil sa 29. 3. 1932 v Trnave. Na Slovenskej technickej univerzite pracuje už úctyhodných 53 rokov (od roku 1954). V rokoch 1954 – 1960 pôsobil na Fakulte ekonomického inžinierstva, od roku 1960 – 1985 na Strojníckej fakulte v Bratislave a v roku 1985 prešiel do Trnavy ako jeden zo spoluzakladateľov Materiálovotechnologickej fakulty, kde v súčasnom období pôsobí ako vedecký pracovník v Ústave priemyselného inžinierstva, manažmentu a kvality.

Prof. Linczényi zastával na fakulte významné funkcie. Bol prodekanom, členom vedeckej rady a 32 rokov vedúcim katedry. V rámci pedagogickej činnosti vybudoval študijný odbor manažérstvo kvality, ktorý je v súčasnosti akreditovaný na viacerých vysokých školách v SR. Tejto problematike zasvätil celý svoj profesionálny život a za svoju prácu získal mnoho významných ocenení od odborných spoločností i vysokých škôl. Za všetky uvediem aspoň tie najprestížnejšie, ako je Cena za celoživotný prínos v budovaní systémov manažérstva kvality, ktorú mu osobne odovzdal prezident SR, a v roku 2006 mu Asociácia novinárov SR udelila ocenenie „Vedec roka" za vysokoodborné publikácie z uvedenej oblasti. Prof. Linczényi ako jeden z priekopníkov na území vtedajšej Československej republiky v roku 1970 publikoval prvé monografie zaoberajúce sa problematikou manažérstva kvality, v tom čase akosti. Tieto monografie sa stali východiskovým bodom na budovanie systémov manažérstva kvality v SR i v ČR. Celkove je autorom a spoluautorom 9 monografií (Komplexné riadenie kvality, Metódy kontroly spoľahlivosti výrobkov, Inžinierska štatistika, Profesionál kvality, Manažérstvo kvality, Projekt dištančného vzdelávania v oblasti manažérstva kvality atď.), 14 vysokoškolských celoštátnych učebníc a viac ako 100 vedeckých prác a príspevkov na národných a medzinárodných konferenciách (medzi najvýznamnejšie konferencie s vyžiadaným príspevkom patria konferencie v Japonsku, Rusku, Nemecku, Fínsku, Írsku, Poľsku, Chorvátsku, Slovinsku a v Izraeli).

Prof. Linczényi ako vedúci riešiteľ tematicky navrhol a úspešne riešil mnohé grantové úlohy KEGA, VEGA, ako i grantovú úlohu Sorosovej nadácie a v súčasnosti spolupracuje ako člen riešiteľského tímu na projekte RIS (Regionálne inovačné stratégie) v rámci 6. rámcového programu EÚ.

Medzi významné úspechy v rámci odborného kariérneho rastu prof. Linczényiho je možné zaradiť i skutočnosť, že bol 17 rokov zástupcom ČSR v nevládnej organizácii pre kvalitu a dve funkčné obdobia i viceprezidentom tejto európskej organizácie. Takmer 15 rokov pôsobil ako predseda Československého komitétu pre kvalitu a 10 rokov bol predsedom Slovenského komitétu pre kvalitu. Pri Úrade pre normalizáciu zastával funkciu experta na kvalitu. V priemyselnej praxi pracoval ako konzultant a lektor pre manažérstvo kvality v celom rade strategických podnikov, ako napr. Slovnaft Bratislava, ZVL Skalica, Chemosvit Svit, Tatrasvit Svit, VÚJE Trnava, Tatravagónka Poprad, Letecké opravovne Trenčín, Gumotex Břeclav, Fatra Napajedla.

Prof. Linczényi je známy ako odborník nielen na akademickej pôde, ale i v hospodárskej praxi. V zahraničí je často označovaný ako „guru kvality na Slovensku".

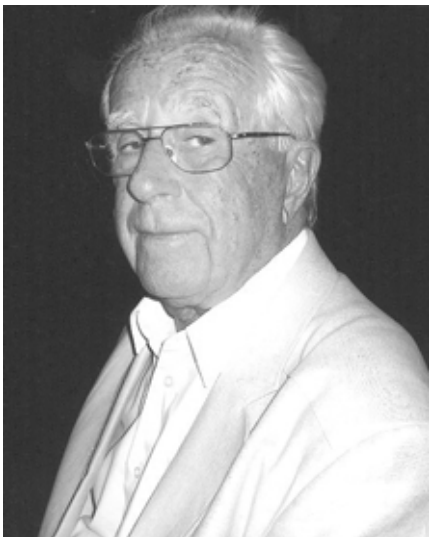

Na týchto pár riadkoch nie je možné zachytiť všetky pracovné úspechy a aktivity takého činorodého a produktívneho človeka, akým je prof. Linczényi ešte i v súčasnosti. Ako však sám tvrdí, jeho najväčším úspechom sú jeho úspešní študenti a doktorandi. A to je fakt, ktorý je skutočne nespochybniteľný, pretože počas svojej bohatej pedagogickej praxe vychoval celé generácie študentov, ktorí sa dobre uplatnili na mnohých vedúcich pozíciách doma i v zahraničí.

Želáme Vám, milý pán profesor, ešte veľa pevného zdravia, šťastia a entuziazmu do ďalšej tvorivej práce, ako i spokojnosť a veľa radosti v kruhu Vašich najbližších.

Doc. Ing. Renata Nováková, PhD.,
a kolektív pracovníkov Katedry inžinierstva kvality MTF STU Trnava

JUBILANTI

Doc. Ing. Ivan Bojna, PhD., 65-ročný

Koncom marca sa dožil významného životného jubilea doc. Ing. Ivan Bojna, PhD., pracovník Katedry teoretickej a experimentálnej elektrotechniky, Fakulty elektrotechniky a informatiky STU v Bratislave.

Narodil sa 29. 3. 1942 v Bratislave. Vysokoškolské štúdium na Elektrotechnickej fakulte SVŠT v odbore elektrické stroje a prístroje ukončil v roku 1964. Odvtedy pracoval na Katedre teoretickej a experimentálnej elektrotechniky postupne ako asistent, odborný asistent a docent. Vo svojej doterajšej pedagogickej činnosti sa venoval najmä predmetom teória obvodov, teória elektromagnetického poľa, elektrické meranie a teória elektrických strojov. Aj jeho zásluhou sa od roku 1996 vyučuje na FEI predmet bezpečnosť elektrických zariadení, ktorý poskytuje absolventom potrebnú spôsobilosť pre prax pri konštrukcii a prevádzke elektrických zariadení a ktorý sa ukončuje kvalifikačnou skúškou. Ako pedagóg pôsobil aj na Stavebnej fakulte SVŠT, kde v roku 1987 v rámci vznikajúceho študijného oboru technické zariadenia budov zaviedol výučbu predmetu elektrotechnika a prístrojová technika.

Vo vedeckovýskumnej oblasti sa venoval najmä problematike elektrických obvodov s neharmonickými periodickými prúdmi a prístrojových transformátorov používaných v týchto obvodoch – oblasť, v ktorej neskôr obhájil aj kandidátsku dizertačnú prácu. V po-

slednom čase sa v rámci vedeckovýskumných úloh venoval najmä problematike interakcie elektromagnetických polí s magnetickými a dielektrickými štruktúrami a ich aplikáciami.

Bol riešiteľom, resp. spoluriešiteľom mnohých úloh v rámci spolupráce s EVÚ Nová Dubnica, VÚJE, ako aj s mnohými inými organizáciami slovenského elektrotechnického priemyslu, najmä z oblasti merania elektrických veličín pri deformovaných prúdoch a napätiach, praktických aplikácií a skúšok elektrických strojov, amorfných kovových materiálov, elektrochemickej korózie oceľových konštrukcií a pod.

Je členom medziodborovej komisie č. 26-02-9 teoretická elektrotechnika, bol členom skúšobnej komisie pri MH SR podľa vyhl. č. 366/1988 Z. z. na overenie odbornej spôsobilosti na podnikanie v energetických odvetviach. Je vlastníkom osvedčenia odbornej spôsobilosti podľa vyhl. č. 718/2002 Z. z. ako elektrotechnik špecialista na vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok elektrických zariadení; na základe tohto osvedčenia mnoho rokov externe vykonával revízie elektrických zariadení v rôznych závodoch a inštitúciách.

Doc. Ing. Ivan Bojna, PhD., sa dlhodobo venuje problematike technickej normalizácie v elektrotechnike, kde sa významnou mierou podieľal na tvorbe nových slovenských technických noriem (STN) a podnikových noriem energetiky (PNE), najmä v oblasti ochrany pred zásahom elektrickým prúdom. Bol členom viacerých technických normalizačných komisií pri SÚTN a členom Rady predsedu ÚNMS SR pre štátnu politiku a harmonizáciu v technickej normalizácii. Pôsobil ako člen Akreditačnej komisie vlády SR v oblasti elektrotechniky (podskupina el. trakcia, pohony, el. stroje a silnoprúd), ako člen skúšobnej komisie podľa zákona č. 136/1995 Z. z. pri SKSI, ako expert pri ÚNMS SR v oblasti skúšobníctva.

Je jedným z iniciátorov vzniku odborného časopisu Elektrotechnika a energetika, vydávaného na FEI STU, od jeho vzniku v roku 1995 je predsedom jeho redakčnej rady.

Je autorom, resp. spoluautorom niekoľkých desiatok publikácií vo vedeckých časopisoch a zborníkoch z vedeckých konferencií, viac ako 200 odborných publikácií v časopisoch a na konferenciách, autorom, resp. spoluautorom 18 vysokoškolských skrípt, 17 zborníkov a učebných pomôcok, spoluautorom 17 správ riešených vedeckovýskumných úloh, spoluautorom 18 záverečných správ riešených pre prax, autorom viacerých popularizačných článkov v odborných časopisoch, prekladateľom učebnice pre stredné odborné školy elektrotechnického zamerania, autorom, resp. spoluautorom 4 zlepšovacích návrhov.

Za takmer 43 rokov pôsobenia na Katedre teoretickej a experimentálnej elektrotechniky FEI STU doc. Ing. Ivan Bojna zanechal nezmazateľnú stopu. Jeho kolegovia vždy vysoko oceňovali popri iných kladných povahových vlastnostiach najmä jeho dôkladnosť a presnosť a vždy rozvážne a priateľské konanie, jeho zmysel pre fair-play a jeho športového ducha, ktorého si zachoval dodnes. Kolektív Katedry teoretickej a experimentálnej elektrotechniky FEI STU želá jubilantovi najmä dobré zdravie a teší sa na jeho ďalšie tvorivé pôsobenie na katedre.

Ing. Mojmír Kollár, CSc., doc. Ing. Peter Jahn, CSc.
a kolektív KTEE FEI STU

ŠTUDENTSKÉ OKIENKO

Na rozhodnutie ísť študovať do zahraničia treba aj kus odvahy...

Už dlhšie sme sa, ja a moji traja spolužiaci, pohrávali s myšlienkou ísť študovať na pár mesiacov do zahraničia. Jedinečnú možnosť nám ponúkol na našej škole výmenný program Socrates-Erasmus, ktorý je známy na väčšine univerzít v Európe. Podmienkou jeho absolvovania je, že študent musí mať ukončený prvý ročník univerzitného štúdia a musí ovládať cudzí jazyk používaný na vybranej univerzite. Čo je však najpodstatnejšie, nesmie mu chýbať odvaha vybrať sa do cudzej krajiny. Keďže nám odvaha nechýbala, po krátkom zvažovaní sme sa rozhodli pre Fínsko, konkrétne pre Technickú univerzitu v Helsinkách (Helsinki University of Technology). V nasledujúcich riadkoch by som vám chcel priblížiť život a štúdium na tejto univerzite a podeliť sa s vami o naše zážitky z Fínska.

Fínsko, ako jedna z krajín severu, patrí svojou rozlohou medzi väčšie európske krajiny, ale čo do počtu obyvateľov (vyše päť miliónov) sa zaraďuje medzi krajiny s menšou populáciou. Jeho povrch tvorí zväčša rovina, ktorá je z dvoch tretín zalesnená ihličnanmi. Podstatnú časť krajiny tvoria jazerá, ktorých je nespočetne veľa. V brožúrach a cestopisoch sa uvádza počet okolo 200 000, preto názov Fínsko – krajina tisícich jazier a ostrovov, je vskutku opodstatnený.

Helsinki, hlavné mesto Fínska, majú približne pol milióna obyvateľov. Technická univerzita je situovaná v prímestskej časti

Espoo, ktorá je plne prepojená s helsinskou infraštruktúrou. Vzdialenosť medzi centrom Helsínk a univerzitou je približne desať kilometrov.

História Technickej univerzity, keď ešte sídlila priamo v Helsinkách, sa datuje od roku 1908. V päťdesiatych rokoch minulého storočia sa presunula na predmestie, do terajšieho pôsobiska v Espoo. Univerzitu predstavuje malé univerzitné mestečko, nazývané Otaniemi, ktoré zahŕňa hlavnú budovu, budovy fakúlt (Stavebná fakulta, Strojnícka fakulta, Chemická fakulta, Elektrotechnická fakulta a Fakulta lesného inžinierstva), knižnicu a samostatnú

budovu na študovanie. Tá je pre študentov najzaujímavejšia, pretože je nonstop (24 hodín denne) k dispozícii na štúdium. Okrem študovní sa v nej nachádzajú aj triedy s počítačmi, samostatné učebne pre samoštúdium, pošta, obchod so základnými potravinami, jedálne,

nemocnica (kde vám poskytnú základné vyšetrenia 24 hodín denne) a športoviská.

Ubytovanie sa dá získať viacerými spôsobmi – prostredníctvom univerzity, súkromných spoločností alebo prostredníctvom svojich známych. V prvých dvoch prípadoch je proces vybavovania v podstate rovnaký. O ubytovanie treba požiadať s dôsledne vyplneným formulárom v patričnom časovom predstihu. Rozličné bývanie v sebe skrýva aj jeho rozličnú kvalitu. V univerzitnom mestečku je kapacita bývania viac-menej obmedzená, priamo v centre hlavného mesta je vyššia cena, v okolitých prímestských častiach je zas komplikovaná doprava. V konečnom dôsledku však Technická univerzita pomôže s dočasným ubytovaním v prípade, že študent nemá kde bývať a semester sa už začal. Cena za ubytovanie sa pohybuje od 120 do 400 eur za jeden mesiac.

Stavebná fakulta (Civil Engineering Department) je dvojposchodová budova, situovaná vedľa hlavnej budovy univerzity a navštevuje ju okolo šesťsto študentov. Na prízemí sa nachádza malá knižnica, kde nájdete všetku literatúru potrebnú na štúdium. Vedľa knižnice je miestnosť, v ktorej si študenti krátia voľný čas medzi cvičeniami a prednáškami. V tejto miestnosti sa nachádza kopírka, archív starších skúšok, občerstvenie a zbierka spoločenských hier. Zvyšok budovy tvoria katedry a laboratóriá jednotlivých odborov, prednáškové a seminárne miestnosti. Laboratóriá aj učebne sú vybavené najmodernejšou technikou. V kombinácii s vysokokvalifikovaným a jazykovo zdatným profesorským zborom (komunikácia a vedenie prednášok v angličtine nie je žiadnym problémom), sú tu vytvorené vynikajúce podmienky nielen na štúdium, ale aj na vedu a výskum.

Semester pre prvákov a zahraničných študentov sa začína v prvý septembrový týždeň. Počas tohto týždňa sa v dopoludňajšom i popoludňajšom čase uskutočňujú prednášky o priblížení štúdia, kultúry a študijného systému krajiny. V podvečer bývajú zoznamovacie aktivity, na ktorých sú študenti zadelení do tímov a spoločne prechádzajú priestormi po areáli univerzity, kde plnia zadané úlohy. Pre našinca je nezvyčajné, že po každej podobnej spoločenskej udalosti nasleduje vo Fínsku sauna. V druhom týždni sa začína prvá perióda semestra, ktorá trvá šesť týždňov. Školský rok je tu na rozdiel od našej univerzity rozdelený na 4 periódy. Každá trvá 6 týždňov, po ktorých nasleduje týždňové skúškové obdobie. Predmety – kurzy – majú podľa náročnosti, ale zároveň v súčinnosti s osnovami učiva, pridelený určitý počet prednáškových a cvičebných hodín. Môže sa stať, že niektorý predmet zaberie celú jednu periódu, semester alebo ročník. Na skúšku môže ísť študent po ukončení cvičení, ku ktorým zväčša netreba mať všetky zadania správne vyriešené, ale stačí nazbierať minimálny počet bodov za odovzdané zadania. Ak má študent za odovzdané zadania vyšší počet bodov, ako je stanovené minimum, tak si ich prenáša ku skúške. Samotná skúška trvá zväčša 3 – 4 hodiny. Prvá hodina skúšky je určená na príchod a odchod, čo v praxi znamená, že študent môže prísť a odísť podľa svojho momentálneho rozhodnutia, a to bez prepadnutia termínu.

Celé štúdium na Technickej univerzite v Helsinkách sa dá absolvovať v dvoch jazykoch, po anglicky a po fínsky. Treba však zdôrazniť, že vo Fínsku je anglický jazyk obyvateľstva, či už vysokoškolsky alebo stredoškolsky vzdelaného, na veľmi dobrej úrovni.

Po anglicky sa dohodnete naozaj skoro všade. Kto mal záujem, mohol počas leta absolvovať letný kurz fínskeho jazyka.

Keďže Stavebná fakulta STU v Bratislave má s Technickou univerzitou v Helsinkách podpísanú bilaterálnu dohodu v rámci študentskej výmeny programu Socrates-Erasmus, je iba na dohode s našimi profesormi, ako študovať v zahraničí a neprerušiť kontinuitu s výučbou na domácej univerzite, ako pokračovať a napredovať bez prerušenia vzdelávacieho procesu.

P. S.

Zopár rád od študentov, ktorí v tomto školskom roku na Technickej univerzite v Helsinkách študovali cez program Socrates Erasmus Mundus:

Peniaze: Keďže sme na uvádzanej univerzite boli cez program Socrates, prostredníctvom tohto programu sme dostali aj štipendium. Bolo však také nízke, že pokrylo mesačné náklady iba jednému z nás štyroch.

Strava: V areáli univerzity je viacero jedální, ktoré varia obedy počas pracovného týždňa. Jedna z nich je však vždy otvorená aj počas víkendu. Cena stravnej jednotky je 2 – 3,50 eur.

Ubytovanie: My sme bývali v areáli univerzity, čo považujeme za šťastie, pretože väčšina študentov dochádzala z okolia, čo je finančne náročné. Univerzita má 35 000 študentov a kapacita ubytovania v areáli univerzity je okolo 10 000 miest.

Šport a športové aktivity: Vo Fínsku nie je systém povinno – voliteľných telesných cvičení, ale fungujú tam športové kluby zamerané na basketbal, volejbal, floorbal, sálový futbal atď. My sme sa zapojili do miestnej futbalovej ligy, v ktorej boli mužstvá, ktoré ju skutočne chceli vyhrať, ale aj družstvá, v ktorých bola presila nežného pohlavia. Protiklady.

Voľný čas: Každý týždeň bola organizovaná zábava pre zahraničných študentov. Fakulta usporadúvala rôzne zájazdy zamerané na spoznávanie fínskej tradície a kultúry. V rámci absolvovaného predmetu sme boli pozvaní aj na exkurziu.

Štúdium na Technickej univerzite v Helsinkách vám odporúčajú študenti SvF STU v Bratislave.

Martin Kríž, Marián Kmeť, Dávid Gregorík a Michal Varga

Zástavba na riečnych kanáloch (klongoch) v Bangkoku.

Využitie nového loga na označenie budov MTF STU v Trnave.

Robert Bosch spol. s r.o., České Budějovice je součástí nadnárodního koncernu Bosch, divize automobilové techniky. Během patnáctileté historie podniku v jižních Čechách dosáhla firma řady úspěchů. Motivační a personální program přispěly k ocenění Zaměstnavatel regionu 2006. Vývojové a konstrukční oddělení s více než 200 inženýry patří k nejmodernějším v České republice a navrhuje autodíly pro největší evropské automobilky. Pro nové projekty obsazujeme tyto pozice:

Konstruktér plastových dílů

Vaše pracovní náplň: ► Samostatná konstrukční práce v 3D-CAD (spolupráce s vývojem v Německu) ► Tvorba technické a zkušební dokumentace ► Zodpovědnost za konstrukci výrobku v průběhu náběhu do sériové výroby

Zkušební inženýr ve vývojové konstrukci

Vaše pracovní náplň: ► Plánování, organizace a provádění zkoušek nových výrobků ► Spoluúčast na vývoji a aplikaci nových zkušebních metod

Požadovaná kvalifikace pro obě profese: ► VŠ technického směru (strojní, elektro) ► Velmi dobrá znalost NJ nebo AJ ► Vhodné i pro absolventy

Vedoucí zákaznických projektů

Vaše pracovní náplň: ► Vedení odborného týmu cca deseti spolupracovníků od zpracování nabídky přes vývoj projektu až po jeho realizaci ► Sledování nákladů, kvality a termínů projektu ► Mezinárodní spolupráce při řešení úkolů daného zákaznického projektu

Požadovaná kvalifikace: ► VŠ technického směru ► Zkušenosti s vedením vývojových projektů v oblasti automobilového průmyslu výhodou ► Aktivní znalost NJ nebo AJ

Nabízíme: ► nadprůměrné mzdy a zajímavý motivační program ► zajištění bytu s příspěvkem na nájem (až 80 %) ► týden dovolené nad rámec zákoníku práce ► 13. plat ► osobní ohodnocení a prémie ► firemní mateřskou školku ► společenské a sportovní akce pro zaměstnance

Každý úspěch má svůj počátek. Zašlete nám svoje podklady s průvodním dopisem a životopisem, i v němčině nebo angličtině.

Kontakt:
Iventa Slovakia Management Consulting s.r.o.
811 09 Bratislava, Jakubovo nám. 13
Tel.: +421/2/573 737 11
Fax: +421/2/573 737 10
iventa@iventa.sk